

Czytam
i wiem

Kwidzyn1opl

... i wszystko
jasne

KURIER Kwidzyński

10 POWODÓW, ABY RZUCIĆ PALENIE

Czytaj str. 03

BLISKO WAŻNYCH SPRAW • Tygodnik lokalny powiatu kwidzyńskiego • Wychodzi od 1991 roku

NR 45/1578 • 10.11.2021 r. • Cena: 3,00 zł (w tym VAT 5%)

KWIDZYN • GMINA KWIDZYN • GMINA PRABUTY • GMINA GARDEJA • GMINA RYJEWO • GMINA SADLINKI

OBCHODY POWIATOWE

NARODOWE
ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada
2021

PONAD 600 TYS. ZŁ WSPARCIA

GRANTY
DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY

KOLEJNA OFIARA OSZUSTWA

KLIKNAŁ W PODANY LINK I STRACIŁ OSZCZĘDNOŚCI

🔒 Wiadomości i połączenia są w pełni zaszyfrowane. Nikt spoza czatu, nawet WhatsApp, nie może ich odczytać ani odsłuchać. Dotknij, aby dowiedzieć się więcej.

Witam
Śliczne buty aktualne? 😊😊 16:31

Aktualne 16:49 ✓✓

Super! Ja kupuje 16:49

OSZUSTWO

Pomimo licznych ostrzeżeń Policji, kolejna osoba stała się ofiarą oszustwa na portalu ogłoszeniowym OLX. Kilka dni temu zgłosił się do Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie 27-letni pokrzywdzony, który stracił 4500 złotych. Mężczyzna wystawił na sprzedaż fotel do gier komputerowych, odezwał się do niego oszust.

DzP str. 6

KK ISSN 1232-0099 INDEKS 324965

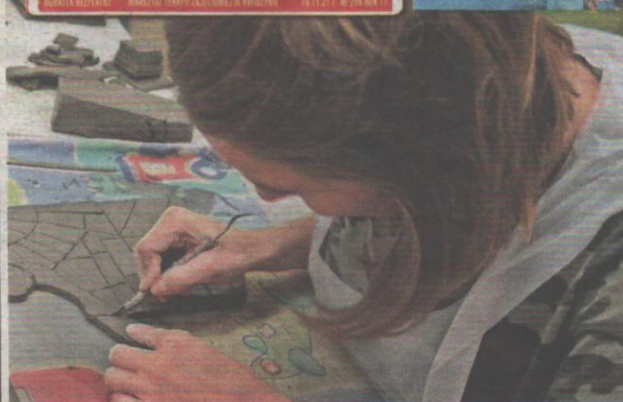
SOLIDARNI Z OBROŃCAMI OJCZYZNY

ZNAJDZIESZ NAS NA FACEBOOKU

facebook.com/Kwidzyn1

OBSERWATOR

#SZCZEPIM

WZOROWA POSTAWA POLICJANTÓW

POMOGLI ESKORTOWAĆ
CHORĄ DZIEWCZYNKĘ

EWAKUACJA W PSW

TO NIE BYŁ
WYCIĘK GAZU

„BURZLIWY WIEK”

Poszarpana historia i losy Ojczyzny
Zabory, powstania, wojny, rany, blizny
To wszystko doskwiera, boli
Gdy państwa nie ma, naród w niewoli.

A siła w honorze, dumie, patriotyzmie
Z tęsknoty w myślach o Ojczyźnie
I nie zabili tego zabory
Czas walki do niepodległości, wobec wroga nie pokory.

Przetrwiała mowa, kultura, wartości narodowe
Biały orzeł i barwy biało-czerwone
I hymn, gdzie jeszcze Polska nie zginęła
Jarzmo zaborcze strząsnęła.

I wojna światowa, rozstrzygnięcia układowe
Polityczne sojusze często niezdrowe
Otworzyły się więzienne kazamaty
1918 rok – wydarzenia ku Niepodległości, ważne daty.

Powracała do Niepodległości Polska, Ojczyzna znad Wisły
Zaborcze wizje legły w gruzach, przysły
Powróciliśmy nad Polskie Morze, a w nim zaślubinowy pierścień Hallera
Gdzie błękitna armia, tam Polska się rozpościera.

Piłsudski – legionowa dusza do Niepodległości droga
Stał się groźny dla sąsiadów Polski odwiecznego wroga
I tylko cud znad Wisły, w boju zatrzymała się nawała sowiecka
Kartę historii rozstrzygnęły chłopskie Witosy bataliony wie Polak od dzieciństwa.

Młoda niepodległa Ojczyzna, rany, blizny i znowu napadnięta
Hitlerowcy, sowieci, to Polska dla nich odwieczna przynęta
II wojna światowa okrutna dla polskiego Narodu
Mordy, obozy, krew na ulicach spływająca do rzek brodu.

Z tego czasu bohaterowie Westerplatte, Warszawy
Wszystko dla Niepodległościowej sprawy
A gdy po latach przyszła wolność, kraj zdruzgotany
Leczył siłą Narodu powojenne rany.

Nie była to oczywista Niepodległość
Choć wolni, zawsze komuś socjalistyczna podległość
Dopiero Solidarność '80 wybiła się ponad czasy w historii
Robotnicze powstanie, czas nadziei narodowej euforii

Mur berliński, pierestrojka, nastał w świecie nowy militarny i polityczny ład
W Ojczyźnie wiele upamiętnień niepodległościowych, ważnych dat
I ile w tym wieku ważnych dla Ojczyzny wydarzeń
Ile nieszczęść, radości, marzeń.

Polska w prastarych granicach od Tatr po Morze
Bogate zasoby kopalni i łąny, gdzie życiodajne zboże
Pokłon dla ludzi walki i pracy, co zbudowali na nowo Ojczyznę
Zatrzeć historyczną, krwawą bliznę.

Trzeba być czujnym w tym świecie w każdym zadaniu
Być silnym gospodarczo, w obronnym odstraszeniu
Bronić barw biało-czerwonych
Narodowych symboli niezwykłych.

Stanisław Orłowski, Malbork

103. ROCZNICA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĄ NIEPODLEGŁOŚCI

Święto Niepodległości

Przewodniczący Rady Powiatu Kwidzińskiego Starosta Kwidziński zapraszają Mieszkańców Powiatu Kwidzińskiego do udziału w obchodach organizowanych dnia 11 listopada 2021 r.

Godz. 10.30
- rozpoczęcie uroczystości na Skwerze Kombatantów
- Apel Pamięci
- złożenie kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza

Godz. 11.00-12.00
- warta honorowa i możliwość indywidualnego złożenia kwiatów pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego

Godz. 12.00
- msza św. za Ojczyznę w Katedrze p.w. św. Jana Ewangelisty

Ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną uroczystość odbędzie się bez udziału pocztów sztandarowych oraz bez przemarszu do katedry.

Prosimy o używanie mase-

czek ochronnych oraz zachowanie zasad dystansu społecznego.

Źródło:

Powiat Kwidziński

Wielu naukowców nawołuje do rozstania się z tym zgubnym dla zdrowia nałogiem

Palacze, którym ciężko z dnia na dzień podjąć taką decyzję, powinni poznać potencjalnie mniej szkodliwe alternatywy, które mogą być pomocne choćby w trudnej „fazie przejściowej”. Zwłaszcza, że listopadowy kalendarz podpowiada nam kolejny dzień, w którym powinniśmy o tym pomyśleć.

Tradycyjnie, bo już od niemal 30 lat, w trzeci czwartek listopada obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu, który w tym roku przypada na 18 listopada. Co, jeśli mimo wielu prób, nie udaje się nam wygrać z tym nałogiem? Warto wiedzieć, że do potencjalnie ograniczających ryzyka zdrowotne zamienników tradycyjnych papierosów należą e-papierosy i podgrzewacze tytoniu. Niezwykle istotne jednak, by sięgać wyłącznie po sprawdzone, przebadane produkty i chociaż na rynku oczywiście można wybierać spośród wielu, to jednym z najbardziej istotnych elementów, na które powinno się zwracać uwagę, jest bezpieczeństwo użytkowania oraz jakość gwarantowana systemem testów. I tak, np. podgrzewacze glo Hyper poddano w ostatnim czasie wnikliwym badaniom w czterech brytyjskich klinikach, w których przebadano 500 wolontariuszy w wieku od 23 do 55 lat. Uzyskane wyniki zaprezentowane w naukowej publikacji wykazały, że całkowite przejście na glo spowodowało statystycznie istotne zmiany w zakresie tzw. „biomarkerów narażenia” oraz „biomarkerów potencjalnej szkody” w porównaniu z kontynuacją palenia. W przypadku większości mierzonych wskaźników, redukcje szkód zaobserwowane u osób korzystających z tego urządzenia były podobne do tych obecnych u osób, które całkowicie przestały palić [1].

Są jednak i inne alternatywy. Naukowcy badający ekspozycję organizmu na szkodliwe

czynniki stworzyli tzw. skalę obniżania ryzyka (risk continuum), wg której najmniej szkodliwa jest tzw. nikotynowa terapia zastępcza (NRT), potem produkty doustne, w tym saszetki nikotynowe, następnie e-papierosy dostępne w systemach otwartych oraz zamkniętych, jak np. Vuse ePen, sproszkowany tytoń i wspomniane podgrzewacze tytoniu, a na szarym końcu tradycyjne papierosy i cygara.

Na temat ograniczania ryzyk zdrowotnych związanych z paleniem wypowiedział się m.in. prof. Andrzej Sobczak ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach: – *Faktycznie można stwierdzić, że e-papieros może być drogą do zmniejszenia szkód wyrządzonych przez tradycyjne papierosy. Programy z użyciem e-papierosów wdraża się w Nowej Zelandii, Wielkiej Brytanii i USA, gdzie programy redukcji szkód za pomocą e-papierosów są już realizowane na poziomie rządowym. (...) Ja osobiście widzę bardzo duży potencjał w e-papierosach jako narzędziu wspomagającym rzucenie palenia, o ile ten proces będzie wspomagany przez inne metody zwalczania nałogu – mówi naukowiec. Warto o tym przypominać właśnie w takich dniach, jak 18 listopada. Może dla niektórych stanie się on pierwszym dniem bez papierosa?*

[1] <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/interview/mep-e-cigarettes-have-a-place-in-eu-cancer-plan-but-we-must-remain-vigilant/>

APTEKI DYŻURNE W KWIDZYNIE:

10.11.21 ALBA, ul. Korczaka 10B	279-78-43
11.11.21 DBAM O ZDROWIE, ul. 3 Maja 26	736 698 018
12.11.21 EURO APTEKA, ul. Krótka 4	512 920 439
13.11.21 FARMACJA 24, ul. Brat. Narodów 52	261-03-26
14.11.21 GEMINI, ul. Chopina 27	261-06-52 2
15.11.21 MEDAPTEKA, ul. Piłsudskiego 22	246-72-76
16.11.21 STAROMIEJSKA, ul. Targowa 15	247-27-02

10 POWODÓW, ABY RZUCIĆ PALENIE

Warto rzucić palenie, bo już w godzinę po ostatnim dymku uspokaja się rytm serca, a po 12 godzinach poziom tlenu węgla we krwi wraca do normy. Po paru tygodniach poprawia się krążenie i działanie płuc. Kwęstią miesiący jest pozbycie się uciążliwego kaszlu i przerywanego, płytkiego oddechu. W ciągu 5-15 lat od rezygnacji z tytoniu ryzyko udaru bądź choroby serca u byłego palacza jest podobne, jak u niepalącego. Po 10 latach papierosowej abstinencji o połowę zmniejsza się prawdopodobieństwo zachorowania na raka płuca w porównaniu do palacza.

1. Badania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wskazują, że palacze są bardziej narażeni na ciężki przebieg COVID-19 i na śmierć w efekcie tej choroby niż osoby niepalące.

Komplikacje wskutek COVID-19 i przypadki śmiertelne są częstsze u cierpiących na przypadłość, wywołane przez papierosy, w tym choroby układu krążenia, układu oddechowego, raka i cukrzycę. Pandemia skłania wielu palaczy do porzucenia nałogu w trosce o własne bezpieczeństwo.

2. Używanie tytoniu, głównie palenie papierosów, jak podaje WHO, jest przyczyną ponad 8 milionów zgonów rocznie. Połowa palaczy traci zdrowie lub zapada na przewlekłe choroby.

Każda forma konsumpcji tytoniu jest równie szkodliwa, jak palenie papierosów. Dotyczy to fajek, fajek wodnych (szisz), papierosów elektronicznych, zażywania tabaki czy żucia tytoniu. Nikotyna w produktach niewymagających palenia jest łatwiej przyswajalna, co sprzyja uzależnieniu i może wywoływać raka ust, utratę zębów, ich żółknięcie i choroby dziąseł.

3. Tytoń zagraża rodzinom, bliskim i przyjaciołom palaczy, a nie tylko im samym. Jak wskazuje WHO, ponad 1 mln osób na świecie umiera rocznie wskutek biernego palenia, czyli kontaktu z dymem i zawartymi w nim szkodliwymi substancjami. Groźne dla otoczenia są e-papierosy, które również emitują nikotynę.

Biernym palaczom zagraża rak płuca, a także gwałtowny rozwój gruźlicy i cukrzycy typu 2.

4. Tytoń powoduje ponad 20 typów nowotworów, w tym raka jamy ustnej, gardła, krtani i przełyku.

Palacze są bardziej zagrożeni rakiem zatok, nerek, wątroby, żołądka, macicy i dolnych dróg moczowych (w tym pęcherza). Badania wskazują związek między paleniem a rakiem piersi, zwłaszcza wśród kobiet, które wpadły w nałóg przed pierwszą ciążą.

5. Palenie jest przyczyną co czwartej śmierci na raka w skali globu. Prawdopodobieństwo, że palacz zachoruje na raka płuca jest 22 razy (!) większe niż w przypadku osób niepalących.

U co piątego palacza zapewne rozwinie się przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP), która polega na zwężeniu dróg oddechowych, co utrudnia przepływ powietrza przez płuca. Jest szczególnie niebezpieczna dla osób, które zaczęły palić młodo, bo dym tytoniowy hamuje rozwój płuc i układu oddechowego.

6. Palacze żyją średnio o 10 lat krócej niż niepalący. Z każdym zaciągnięciem się dymem tytoniowym

dostarczają sobie ponad 70 substancji i toksyn, które powodują różne typy raka.

Palenie powoduje też demencję. Około 14 proc. przypadków choroby Alzheimera lekarze uznają za efekt palenia. Palacze częściej doświadczają bolesnych miesiączek i gorzej znoszą menopauzę, którą przechodzą kilka lat wcześniej niż kobiety niepalące.

7. Palenie nie służy urodzie. Zęby żółkną, gromadzi się na nich osad, a nieświeżego oddechu nie zwalczy pasta do zębów ani płyn do płukania ust.

Skóra staje się sucha, mniej elastyczna i pomarszczona, a palacze i palacze sprawiają wrażenie starszych niż w istocie. Szczególnie widoczne są zmarszczki wokół ust i oczu.

I wszystko przesiąka dymem: mieszkanie, meble, ubrania, ręce i całe ciało.

8. Palenie zwiększa ryzyko bezpłodności u obu płci. Rzucenie palenia ułatwia zajście w ciążę, zmniejsza ryzyko przedwczesnego porodu, niskiej wagi noworodka i poronienia.

U mężczyzn palenie powoduje zaburzenia erekcji przez ograniczenie dopływu krwi do wszystkich organów. Poprawa życia seksualnego wymaga rezygnacji z papierosów. Spermia palacza zawiera mniej plemników, które są mniej ruchliwe niż u niepalących.

Zagrożeniem dla kobiet w ciąży jest biernie palenie i używanie e-papierosów, które szkodzą nienarodzonemu dziecku, spowalniają jego rozwój i zmniejszają wagę przy urodzeniu.

9. Papierosy elektroniczne i produkty oparte na podgrzewaniu (a nie spalaniu) tytoniu również zawierają nikotynę i są szkodliwe, tak jak zwykłe papierosy. Przystawienie się z palenia na używanie e-papierosów nie oznacza rzucenia nałogu.

E-papierosy uzależniają, a młodzi ludzie, którzy z nich korzystają, dwukrotnie częściej zostają zwykłymi palaczami w późniejszym życiu. E-papierosy zwiększają ryzyko chorób serca, płuc i układu oddechowego.

10. Warto rzucić palenie dla odzyskania lepszej kondycji fizycznej, poprawy wydolności organizmu i lepszego samopoczucia psychicznego. Odczujemy też satysfakcję i wymierny efekt w postaci oszczędności pieniędzy.

Na rzucenie palenia nigdy nie jest za późno. Badania dowodzą, że pozbycie się tego nałogu w każdym wieku przynosi korzyści zdrowotne.

Nie zwlekaj, rzuć palenie na dobre! Nie bój się też prosić o wsparcie, jeśli nie potrafisz poradzić sobie sam z tym problemem.

Pomocą służą fachowcy w Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym – **801 108 108, 22 211 80 15. Infolinia czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-21:00 oraz w soboty w godz. 9:00-15:00.** Uzyskasz tam wsparcie oraz informację o najbliższej placówce realizującej program leczenia dla palaczy.

Szczegóły na stronie www.jakrzucicpalenie.pl

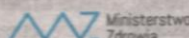

Chcesz wiedzieć więcej, szukasz informacji na temat bezpłatnych badań, wejdź na www.planujedlugiezycie.pl lub zadzwoń na bezpłatną infolinię 800 190 590.

Infolinia jest czynna 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

Jesteś pracodawcą? Dbasz o zdrowie swoich pracowników? Weź udział w programie PracoDawca Zdrowia. Więcej informacji na stronie: planujedlugiezycie.pl zakładka PracoDawca Zdrowia.

PLANUJĘ **DLUGIE** ŻYCIE

Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

**PROSZĘ
ZASZCZEP SIĘ**

**I WSPÓLNIE ZATRZYMAJMY
KOLEJNĄ FAŁĘ**

**ŻYJ
NORMALNIE**
#SZCZEPIMYSIĘ

EWAKUACJA Z BUDYNKU POWIŚLAŃSKIEJ SZKOŁY WYŻSZEJ

To nie był gaz

KWIDZYN. Zapach przypominający ulatniający się gaz był powodem ewakuacji pracowników i studentów Powiślańskiej Szkoły Wyższej przy ul. 19 Listopada w Kwidzynie. Do zdarzenia doszło 4 listopada. Straż Pożarna została powiadomiona o zdarzeniu o godz. 9.36.

- Ze zgłoszenia wynikało, że w budynku oświatowo-administracyjnym przy ul. 11 Listopada czynności prowadzi pogotowie gazowe i prosi o wsparcie w ustaleniu czy w budynku ulatnia się gaz propan-butan. Do zdarzenia zadysponowanych zostało pięć zastępów z Komendy Powiatowej PSP w Kwidzynie, w tym Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego oraz policję. Na miejscu zdarzenia strażacy zastali ewakuujących się użytkowników obiektu. Pokierowali ewakuacją oraz zarządzili ją dla osób nadal pozostających w budynku. Łącznie ewakuowało się 191 osób. Dalsze działania

Fot. KP PSP Kwidzyn

strażaków polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu zasilania w energię elektryczną, dokonaniu pomiarów pod kątem obecności gazów niebezpiecznych oraz przeprowadzeniu rozpoznania, które umożliwiłoby ustalenie nieprzyjemnej woni

utrzymującej w okolicy sanitariatów. Budynek, w którym prowadzone były działania, nie jest podłączony do sieci gazu ziemnego, nie są w nim magazynowane ani wykorzystywane butle gazowe. Przyrządy pomiarowe nie wskazały obecności gazów niebezpiecznych – poinformował kpt.

Krzysztof Skoczek, oficer Prasowy Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kwidzynie.

Przyczyna zdarzenia nie została ustalona. Cała akcja trwała 1,47 godzin.

(jk)

Mikołajczanki w Koszalinie

POWIAT. Zespół Mikołajczanki, działający w ramach Towarzystwa Kulturalnego Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie, wziął udział w obchodach 30-lecia powstania Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce z siedzibą w Opolu (VdG). Jubileuszowe uroczystości odbyły się w Koszalinie.

-W całym kraju odbywały się obchody 30-lecia istnienia związku. Naszą organizację reprezentował zespół „Mikołajczanki” pod kierownictwem pani Alicji

Kłufczyńskiej, który wystąpił także w części artystycznej uroczystości zorganizowanej w filharmonii. Uroczystość była także okazją do przypomnienia innej ważnej rocznicy, którą jest jubileusz 30-lecia zawarcia polsko-niemieckiego Traktatu dobrosąsiedzkiego. Program uroczy-

stości był bardzo bogaty. Oprócz nabożeństwa ekumenicznego, która rozpoczęła uroczystość odbyła się dyskusja panelowa. Nie zabrakło też wspomnianego uroczystego koncertu galowego w koszalińskiej filharmonii - mówi Manfred Ortman, przewodniczący Towarzystwa Kulturalnego Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie.

Mikołajczanki śpiewają piosenki w językach polskim i niemieckim. W 2016 roku zajęły miejsce podczas

Festiwalu Piosenki Niemieckiej w Ostródzie.

Mniejszość Niemiecka stanowi największą z mniejszości narodowych w Polsce. Działalność kulturalna i edukacyjna prowadzona jest w ok. 500 punktach w Polsce. Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” powstało w 1992 roku w celu kultywowania tradycyjnej kultury Powiśla i przyspieszenia europejskich procesów integracyjnych. Od początku swego istnienia współpracuje z samorządami i organizacjami społecznymi miasta i powiatu. Towarzystwo jest członkiem porozumienia pomiędzy samorządem Kwidzyna i zakonem Joannitów, które zaowocowało utworzeniem Stacji Socjalnej, która pomaga chorym i niepełnosprawnym mieszkańcom. Organizacja od początku jest otwarta dla wszystkich osób, nie tylko pochodzenia niemieckiego, zainteresowanych językiem i kulturą niemiecką.

(jk)

Zespół Mikołajczanki, działający w ramach Towarzystwa Kulturalnego Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie, wziął udział w obchodach 30-lecia powstania Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce.

Fot. archiwum i KLN „Ojczyzna”

Burmistrz Miasta Kwidzyna informuje

że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kwidzyna, ul. Grudziądzka 30, w dniu 10 listopada 2021 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości należących do Gminy Kwidzyna przeznaczonych do dzierżawy, położonych w miejscowości Grabówko, Mareza, Nowy Dwór i Pastwa.

Przedmiotowy wykaz został również zamieszczony na stronach www.bip.gminakwidzyn.pl Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Kwidzyna.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Kwidzyna, w pokoju nr 8 lub pod numerem nr

(55) 641 41 58

CZUJNI KWIDZYŃSCY POLICJANCI

Eskortowali do szpitala auto z 2-letnią dziewczynką

W każdej sytuacji, gdy zagrożone jest zdrowie lub życie ludzkie zawsze możemy liczyć na pomoc policjantów. 2 listopada wieczorem przekonali się o tym rodzice 2-latkki, ich dziecko dostało duszności i traciło przytomność. Maluch w eskorcie policyjnego radiowozu szybko trafił do szpitala pod opiekę lekarzy.

We wtorek kilka minut przed godziną 21.00 policjanci drogówki zauważyli na ulicy Południowej w Kwidzynie samochód, który jechał z nadmierną prędkością, więc postanowili zatrzymać go do kontroli. Wtedy okazało się, że 34-latek jechał z dużą prędkością, ponieważ jego dwuletnia córka dostała duszności i traciła przytomność. Z uwagi na zagrożenie życia dziecka musiało jak najszybciej znaleźć się w szpitalu.

Policjanci bez wahania postanowili pomóc. Włączyli w radiowozie sygnały świetlne oraz dźwiękowe i pomogli rodzicom z dzieckiem szybko dojechać do kwidzyńskiego szpitala. Dziewczynka trafiła pod opiekę lekarzy. Policjanci ustalili, że dziecku już nic nie zagraża, ale

pomimo to zostało ono ze swoją mamą w szpitalu na obserwacji. Dziecko zostało pod opieką lekarzy. Policjanci ustalili, że dziecku już nic nie zagraża, ale

tów, szczególnie gdy zagrożone jest zdrowie lub życie ludzkie. Pamiętajmy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do policjan-

KPP Kwidzyn

WSPARCIE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Grant dla samorządu powiatu

Wniosek powiatu kwidzyńskiego o przyznanie grantu w ramach projektu „Pomorskie dzieciom” został rozpatrzony pozytywnie. Do grantobiorców, czyli Centrum Domów dla Dzieci i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie, trafi wsparcie w wysokości ok. 609 tys. zł. Projekt będzie realizowany w powiecie kwidzyńskim do końca marca 2023 roku. Jego celem jest łagodzenie skutków epidemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie jej negatywnym skutkom w rodzinach zastępczych oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

- Przyznany grant zostanie przeznaczony na udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży z Domów dla Dzieci oraz dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy rodzinnej zastępczej, będącej w gestii Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach projektu zaplanowano między innymi wsparcie terapeutyczne, organizację warsztatów

umiejętności społecznych oraz edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i ryzykownym zachowaniom. Projektem „Pomorskie dzieciom” zostanie objętych 142 dzieci oraz 19 pracowników zajmujących się opieką i wychowaniem – informuje Anna Świątkowska ze Starostwa Powiatowego w Kwidzynie.

W całym województwie pomor-

skim pomocą objętych ma zostać ponad 2,5 tys. dzieci i ok. 600 pracowników placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz pracowników hospicjów domowych. Pieniądze unijne na realizację projektu zostały przyznane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

(jk)

Kwidzyński Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.

ogłasza pierwszy przetarg nieograniczony ustny w dniu 14 grudnia 2021 r. na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność KPPT Sp. z o.o. położonych w miejscowości Górki 3A, w gminie Kwidzyna

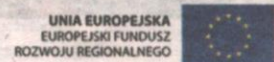
1. Przedmiotem przetargu jest sprzedaż nieruchomości stanowiących własność KPPT Sp. z o.o. położonych w obrębie geodezyjnym Górki pomiędzy drogą wojewódzką nr 521, rzeką Liwą i terenem kolejowym, o następujących nr ewidencyjnych działek:

1) działka nr 249/1, o pow. 25 624 m², cena wywoławcza netto: 397 941,00 zł, wadium: 40 000,00 zł dla których Sąd Rejonowy w Kwidzynie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr GD11/00041385/6.

2. Przetarg na sprzedaż powyższych nieruchomości odbędzie się w dniu 14 grudnia 2021 r. o godz. 11.00. w siedzibie Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego Sp. z o.o., Górki 3A, w sali C1.04.

3. Ogłoszenie o przetargu zamieszczone zostało na tablicach ogłoszeń w siedzibie Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego Sp. z o.o., Górki 3A, na stronie internetowej www.kppt.pl

Informacje dotyczące przetargu można uzyskać pod adresem e-mail: sekretariat@kppt.pl

OBSERWATOR

DODATEK BEZPŁATNY

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W KWIDZYNIE

10.11.21 r. Nr 289 ROK 17

#SZCZEPIMYSIĘ

WWW.GOV.PL/SZCZEPIMYSIE

Integracja osób z niepełnosprawnościami ze społeczeństwem oraz przedstawienie potencjału uczniów Szkoły Specjalnej Przystosobającej do Pracy w Kwidzynie to cele projektu „Mozaika, czyli szansa w różnorodności”. Realizacja projektu rozpoczęła się w połowie września. Uczestnicy programu spotykają się podczas warsztatów w pracowni ceramicznej i wspólnie wykonują mozaikę.

str. III

Szczepienia przypominające Trzecia dawka dla wszystkich

Od 2 listopada na szczepienie dawką przypominającą może zarejestrować się każda osoba pełnoletnia, która odbyła podstawowy cykl szczepień (tzn. otrzymała jedną dawkę szczepionki firmy Johnson & Johnson lub dwie dawki szczepionki innej firmy), a od dnia przyjęcia ostatniej dawki minęło co najmniej 6 miesięcy.

#SZCZEPIMYSIE Szczepienia 3. dawką

dla osób powyżej 50 r.ż.
oraz pracowników medycznych
mających stały kontakt z pacjentem
- szczepionka Pfizer po upływie
6 miesięcy od szczepienia

Rejestracja od 24 września

dla osób z poważnymi
zaburzeniami odporności
- szczepionka Pfizer lub
Moderna po upływie 28
dni od szczepienia

Rejestracja od 1 września

Zgodnie z zapowiedzią Rady Medycznej rząd rozszerzył grupę osób uprawnionych do przyjęcia trzeciej dawki szczepionki przeciw COVID-19. Do 2 listopada możliwość rejestracji na szczepienie trzecią dawką była ograniczona. Od 1 września na szczepienie mogły zarejestrować się osoby z poważnymi zaburzeniami odporności, a 24 września możliwość tę otrzymali pracownicy medyczni mający stały kontakt z pacjentami oraz osoby powyżej 50. roku życia. Szczepienia przypominające odbywają się z użyciem preparatu firmy Pfizer podanego

w pełnej dawce (0,3 ml) lub preparatu firmy Moderna podanego w dawce zmniejszonej o połowę (0,25 ml zamiast 0,5 ml). Szczepionki te podawane są bez względu na to którą szczepionkę pacjent otrzymał poprzednio. Zaleca się jednak, aby osoby, które w ramach podstawowego cyklu szczepień były szczepione preparatem firmy Pfizer lub Moderna również otrzymały szczepionkę od tego samego producenta. Rejestracja na szczepienie dawką przypominającą odbywa się tak jak dotychczas - można to zrobić logując się na Internetowe Konto Pacjenta za pośredni-

ctwem strony pacjent.gov.pl lub aplikacji mojeIKP, dzwoniąc na bezpłatną infolinię pod numerem 989, wysyłając sms o treści „SzczepimySie” na numer 880 333 333 lub 664 908 556 lub kontaktując się z wybranym punktem szczepień. E-skierowania na szczepienie przypominające zostaną wystawione automatycznie po odbyciu pełnego podstawowego cyklu szczepień i upływie co najmniej 6 miesięcy od daty ostatniego szczepienia. W razie potrzeby o wystawienie e-skierowania można poprosić również lekarza.

Przemysław Rutkowski

#SZCZEPIMYSIE

STOP FAKE NEWS

WWW.GOV.PL/SZCZEPIMYSIE

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
NA TEMAT SZCZEPIONKI
PRZECIW COVID-19

WWW.GOV.PL/SZCZEPIMYSIE

#SZCZEPIMYSIE

„Idę, bo warto żyć”- mammobusy dla Pomorzanek Bezpłatna mammografia

Zwiększono liczbę mammobusów, które pozwolą na wykonanie większej liczby badań mamograficznych w województwie pomorskim, w tym powiecie kwidzyńskim. Geneva Trust Polska, beneficjent realizujący projekt, który został dofinansowany ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 oddał do użytku kolejne cztery mammobusy.

Zakup nowych mammobusów zwiększy dostępność do bezpłatnych badań mamograficznych dla kobiet w wieku od 50 do 69 lat, które mieszkają na terenie województwa pomorskiego. Badanie mamograficzne wykonywane jest co dwa lata. Pierwsze mammobusy działają już w województwie

pomorskim i prowadzą badania w terenie.

- Realizacja projektu pozwoli na wcześniejsze wykrycie zmian nowotworowych. Kompleksowa profilaktyka i diagnostyka dotycząca raka piersi wpłynie na poprawę jakości życia i przyspieszenia potencjalnego leczenia, dzięki czemu pacjentki będą

mogły pozostawać aktywne zawodowo i społecznie przez dłuższy czas - twierdzą realizatorzy projektu.

W Polsce na raka piersi choruje 397 na 100 tysięcy kobiet. Wiele kobiet w wieku 50-59 lat, które nie korzystają z badań nie wie, że w ich ciałach rozwija się nowotwór. (op)

Na badanie mamograficzne panie mogą zapisywać się dzwoniąc pod numer telefonu 58 767 34 44. Pierwsze badanie odbyło się 2 listopada w Kwidzynie. 15 grudnia mammobus zostanie zaparkowany przy Kwidzyńskim Centrum Kultury przy ul. 11 Listopada 13. Tego samego dnia mammobus pojawi się w Gardai.

UNIWERSALNOŚĆ:
W 2023 roku powoli, ale
już umiarkowanie, będzie
rosła liczba kobiet, które
nie będą miały stałego
kontaktu z lekarzem
i nie będą miały stałego
kontaktu z lekarzem

CHOROBOWOŚĆ:
397 na 100 tysięcy kobiet choruje
w Polsce na raka piersi

ZACHOROWALNOŚĆ:
W 2013 roku na raka piersi
zachorowało 17-142 kobiet
Po 31 roku życia wykrycie raka
zachorowań na raka piersi, przy czym
branie 50% zachorowań diagnozują się
między 50 a 69 rokiem życia
Ryzyko zachorowania raka piersi wzrasta
z wiekiem aż do połowy średniej
dekady życia

**Co najmniej 50% kobiet
w wieku 50-69 lat,
które nie wykonują badania
mamograficznego nie są
świadome ryzyka**

Narodowy Fundusz Zdrowia

Pomyśl o SOBIE już dziś!

- Idę, bo warto żyć!
Nie ryzykuj, systematycznie
wykonuj badanie mamograficzne

www.genevatrust.pl • biuro@genevatrust.pl

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Moja Mammografia - Idę Bo Warto Żyć” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Niezwykły projekt w Szkole Specjalnej Przystosobiającej do Pracy w Kwidzynie

Ceramiczna mozaika sposobem na integrację

Integracja osób z niepełnosprawnościami ze społeczeństwem oraz przedstawienie potencjału uczniów Szkoły Specjalnej Przystosobiającej do Pracy w Kwidzynie to cele projektu „Mozaika, czyli szansa w różnorodności”. Realizacja projektu rozpoczęła się w połowie września. Pomysłodawczyniami przedsięwzięcia, wspieranymi przez Fundację „M.A.P.A. Obywatelska”, są: Anna Kaczmarek-Okońska, Katarzyna Widz, Róża Kubiak i Beata Ponczek.

Grupa realizująca projekt składa się z uczniów z niepełnosprawnościami i uczniów pełnosprawnych oraz ich rodziców. Uczestnicy programu spotykają się podczas warsztatów w pracowni ceramicznej Szkoły Specjalnej Przystosobiającej do Pracy i wspólnie wykonują mozaikę. Według autorek projektu, myślą przewodnią i głównym założeniem jest szeroko pojęta integracja osób z niepełnosprawnościami z resztą społeczeństwa oraz przedstawienie potencjału uczniów szkoły specjalnej. Zajęcia ceramiczne dają szansę na lepsze poznanie się obu środowisk, na międzypokoleniowe działanie oraz na zmianę stereotypowego wizerunku osoby niepełnosprawnej, która ma niewiele do zaoferowania innym. Organizatorki zajęć dążą do zbudowania obrazu osoby z niepełnosprawnością, która może coś wartościowego przekazać społeczności.

- Powinnością opiekunów jest dbanie o to, aby zdolności naszych uczniów nie zostały zaprzepaszczone - mówi Anna Kaczmarek-Okońska, liderka projektu.

Inicjatorce projektu zgodnie podkreślają, że aby integracja była skuteczna, musi być trwałym procesem, dlatego to drugi tego typu projekt realizowany w szkole specjalnej będący kontynuacją wcześniejszych spotkań

Integracja osób z niepełnosprawnościami ze społeczeństwem oraz przedstawienie potencjału uczniów Szkoły Specjalnej Przystosobiającej do Pracy w Kwidzynie to cele projektu „Mozaika, czyli szansa w różnorodności”.

Zdjęcia (w tym na pierwszej stronie): Monika Sarnowska i Bartosz Bakun

przy pracy nad ceramicznym „Ogrodem Wyspiańskiego”.

- Wybór tematu kompozycji ceramicznej i techniki jej wykonania nie jest przypadkowy - mozaika traktowana jest jako symbol różnorodności. Proces integracji, to także otwarcie się uczestników na odmienność - wspólne wykonywanie mozaiki

stwarza ku temu świetne warunki. Praca artystyczna stała się przesłanką do zastanowienia się nad faktem różnorodności w zbiorowości ludzkiej, uwypuklaniu cech wspólnych dla każdego z nas i przykładem na to, że różnice są ważne i mają swoją rolę. W mozaice, tak jak w społeczności, każdy element

jest inny i zarazem tak samo istotny do uzyskania dobrej całości. Rodzice dzieci niepełnosprawnych często wolne chwile przeznaczają na dodatkowe zajęcia terapeutyczne czy rehabilitacyjne i nierzadko brak im czasu na inne spotkania. Warsztaty ceramiczne są idealnym połączeniem przyjemnego spotkania i jednocześnie okazją do realizowania wielu zadań terapeutycznych niejako „przy okazji” - uważają pomysłodawczynie projektu.

Wykonana przez uczniów mozaika ceramiczna ozdobi budynek szkoły specjalnej przy ul. Ogrodowej i według autorek projektu będzie ciekawym elementem strukturalnym z pogranicza sztuki, designu i rzemiosła oraz pierwszą tego typu pracą artystyczną w Kwidzynie. Fotograficzną relację z warsztatów będzie można obejrzać w Bibliotece Miejsko-Powiatowej w Kwidzynie, która jest patronem medialnym projektu.

(op)

Wykonana mozaika ceramiczna ozdobi budynek szkoły specjalnej przy ul. Ogrodowej.

Uczestnicy programu spotykają się podczas warsztatów w pracowni ceramicznej Szkoły Specjalnej Przystosobiającej do Pracy i wspólnie wykonują mozaikę.

Odwiedzili wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego

Joannici w siedzibie „Misericordii” w Górkach

Przedstawiciele Zakonu Joannitów odwiedzili wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego w Górkach. Wypożyczalnia funkcjonuje przy zabytkowym dworku, który jest siedzibą Warsztatu Terapii Zajęciowej, prowadzonego przez Fundację „Misericordia”. Można w niej wypożyczyć wózki inwalidzkie, kule, balkoniki oraz specjalne łóżka do opieki nad obłożnie chorymi.

Wypożyczalnię od lat wspiera Zakon Joannitów, w tym dr Christian Meyl, który osobiście angażuje się w pozyskiwanie sprzętu rehabilitacyjnego. Ostatni transport darów dotarł do Górek pod koniec września bieżącego roku. Były to między innymi nowe chodziki, wózki inwalidzkie oraz maty do ćwiczeń. Kazimierz Gorlewicz, prezes Fundacji „Misericordia”, który był pomysłodawcą i inicjatorem utworzenia wypożyczalni, zapoznał dr Christiana Meyla z obecną sytuacją wypożyczalni oraz planami dotyczącymi jej dalszego funkcjonowania. Obecnie sprzęt znajduje się w pomieszczeniach użyczonych fundacji przez Kwidzyński Park Przemysłowo-Technologiczny. W przyszłości planowana jest budowa nowych pomieszczeń, w których zgromadzony zostanie cały sprzęt rehabilitacyjny. Dr Christian Meyl znany jest ze wspierania osób chorych, niepełnosprawnych i potrzebujących w Kwidzynie i powiecie kwidzyńskim, Zakon Joannitów, który reprezentuje dr Christian Meyl, razem z samorządem miasta i przy współpracy Towarzystwa Kulturalnego Mniejszości Niemieckiej „Ojczyzna” prowadzi stację socjalną, która pomaga między innymi osobom starszym, obłożnie chorym oraz niepełnosprawnym. Potrzebujący mieszkańcy mogą korzystać

Przedstawiciele Zakonu Joannitów odwiedzili wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego w Górkach. Wypożyczalnię od lat wspiera Zakon Joannitów, w tym dr Christian Meyl, który osobiście angażuje się w pozyskiwanie sprzętu rehabilitacyjnego.

z usług apteki funkcjonującej w jej ramach. W 2015 roku dr Christian Meyl otrzymał z rąk burmistrza Kwidzyna tytuł Człowieka Roku. W 2018 roku został Honorowym Obywatelom miasta Kwidzyna. Podczas uroczystości podkreślił,

jak ogromne znaczenie ma dla niego wspieranie potrzebujących.

- Zgodnie ze słowami założyciela naszego zakonu jesteśmy po to, aby służyć ludziom, aby zmniejszać ich cierpienia i ubóstwo czynić bardziej

znośnym - bez korzyści dla nas samych. Tym samym jesteśmy apolityczni, otwarci na świat, a pomoc bliźniemu jest u nas zawsze na pierwszym planie - podkreślił wówczas dr Christian Meyl.

Wypożyczalnia sprzętu re-

habilitacyjnego w Górkach udzucha sprzęt nieodpłatnie. Podpisywana jest jedynie umowa na jego użyczenie. Po zakończeniu rehabilitacji sprzęt wraca do wypożyczalni. Każdego roku w domach mieszkańców powiatu znaj-

duje się ok. 600 szt. wypożyczonego sprzętu rehabilitacyjnego, w tym między innymi łóżka do opieki nad obłożnie chorymi, chodziki, wózki inwalidzkie oraz kule.

(jk)

Kazimierz Gorlewicz, prezes Fundacji „Misericordia”, który był pomysłodawcą i inicjatorem utworzenia wypożyczalni, zapoznał dr Christiana Meyla z obecną sytuacją wypożyczalni oraz planami dotyczącymi jej dalszego funkcjonowania. Zdjęcia: JK

W sprawie wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego najlepiej kontaktować się osobiście w czasie pracy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Górkach, od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00. Fundacja „Misericordia”, Warsztat Terapii Zajęciowej, Górki 4, tel. 55 279 35 64.

103. rocznica odzyskania niepodległości „Dzień szacunku dla munduru”

„Dzień szacunku dla munduru” pod takim hasłem Ministerstwo Obrony Narodowej organizuje tegoroczne Narodowe Święto Niepodległości. W akcji wezmą udział 103 jednostki wojskowe, w tym 10 pomorskich.

Żołnierze opowiedzą m.in. o zasadach noszenia umundurowania, jego kolorach, krojach, czym jest np. gapa, beretka. Dowiemy się, kto może nosić mundur wojskowy, w jakich sytuacjach zobaczymy żołnierza umundurowanego na galowo, a w jakich na służbowo oraz dlaczego żołnierz ma zawsze nakrycie głowy. Odbędą się również pokazy mundurów i prezentacje sprzętu wojskowego. Zainteresowani tradycjami i historią Wojska Polskiego będą mogli odwiedzić salę tradycji jednostki. To w niej eksponowany jest sztandar wojskowy - najważ-

niejszy i najcenniejszy znak jednostki wojskowej.

„Dzień szacunku dla munduru” w Pomorskiem – 11 listopada br., godz. 10 – 15

- 33. Dywizjon Rakietowy Obrony Powietrznej, ul. M. Curie Skłodowskiej 2, Gdynia

- 49. Baza Lotnicza Powstańców, ul. Warszawy 28B, Pruszcz Gdański

- Batalion Dowodzenia Marynarki Wojennej, ul. Sobieskiego 277, Wejherowo

- Muzeum Marynarki Wojennej, ul. Zawiszy Czarnego 18, Gdynia

- Morska Jednostka Rakietowa, Siemirowice

- 43. Batalion Saperów, ul. Garnizonowa 1, Rozewie

- 34. Batalion Radiotechniczny, Niezychowice Chojnice

- 22. Baza Lotnictwa Taktycznego, ul. 17 Marca 20, Malbork

- 7. Brygada Obrony Wybrzeża, Urząd Miasta / pl. Zwycięstwa 3, Słupsk

- Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej Armii Krajowej – przy Pomniku Polskiego Państwa Podziemnego, Ustka.

PUW Gdańsk

SOLIDARNI Z OBROŃCAMI OJCZYZNY

Trudna sytuacja na granicy z Białorusią

Uszczelnienie polskiej granicy to nasz interes narodowy, a dziś zagrożona jest stabilność i bezpieczeństwo całej UE – napisał premier Mateusz Morawiecki na Twitterze. – Ten hybrydowy atak reżimu Łukaszenki jest wymierzony w nas wszystkich. Nie damy się zastraszyć i będziemy bronić pokoju w Europie z naszymi partnerami z NATO i UE – dodał.

Na granicy polsko-białoruskiej w okolicach Kuźnicy Białostockiej koczuje około 4 tys. migrantów, którzy w poniedziałek w asyście funkcjonariuszy reżimu Aleksandra Łukaszenki zostali sprowadzeni do lasu nieopodal Kuźnicy.

W ciągu dnia próbowali sforować zasięki z drutu kolczastego, jednak ich działaniom zapobiegli funkcjonariusze policji, Straży Granicznej i wojska, którzy ochraniają granicę.

Solidarność z Polską i wsparcie dla naszych służb wyrazili politycy i przedstawiciele rządów m.in. państw bałtyckich, Czech, Słowacji, Stanów Zjednoczonych i przedstawiciele Unii Europejskiej.

Dziś o godz. 16 ma się rozpocząć dodatkowe posiedzenie Sejmu. Posłowie wysłuchają infor-

macji rządu o sytuacji na granicy polsko-białoruskiej i podejmowanych działań. Informacje mają przedstawić premier oraz ministrowie odpowiedzialni za bezpieczeństwo. Zaplanowano też 10-minutowe oświadczenia przedstawicieli klubów parlamentarnych.

Źródło: TVP Info

EPIDEMIA COVID-19. RAPORT TYGODNIOWY

Stan zakażeń i zgonów spowodowanych COVID-19 na dzień 09.11.2021 r. godz. 10.00.

STAN ZAKAŻEŃ I ZGONÓW DOTYCZĄCYCH KORONAWIRUSA COVID-19

WOJEWÓDZTWO	ZAKAŻENIA			Różnica w ciągu ostatniego tygodnia	ZGONY			Ilość zgonów w ostatnim tygodniu
	26.10.2021	2.11.2021	9.11.2021		26.10.2021	2.11.2021	9.11.2021	
dolnośląskie	218103	220712	225745	5033	4983	4999	5039	40
kujawsko-pom.	184517	186385	190254	3869	4854	4878	4921	43
lubelskie	146318	155096	166450	11354	4727	4852	5090	238
lubuskie	75433	76248	77723	1475	2070	2072	2077	5
łódzkie	185460	188605	194412	5807	5229	5264	5334	70
małopolskie	228904	231404	237008	5604	5958	5979	6041	62
mazowieckie	414891	426312	445947	19635	9615	9697	9827	130
opolskie	71431	72210	73671	1461	2090	2092	2114	22
podkarpackie	131941	134304	138355	4051	4547	4573	4618	45
podlaskie	78591	82785	88178	5393	2241	2273	2358	85
pomorskie	197192	199598	204437	4839	4526	4537	4547	10
śląskie	368041	371088	377376	6288	9514	9556	9631	75
świętokrzyskie	74658	75506	77140	1634	2616	2630	2665	35
warmińsko-mazurskie	125261	127058	130589	3531	3058	3074	3115	41
wielkopolskie	290349	292850	297981	5131	7450	7472	7507	35
zachodniopomorskie	135596	138290	142757	4467	2985	2997	3020	23
Razem	2926686	2978451	3068023	89572	76463	76945	77904	959

EPIDEMIA W POLSCE. W MINIONYM TYGODNIU ODNOTOWANO 89 572 ZAKAŻEŃ (W POPRZEDNIM TYGODNIU 51 765) I ZGONÓW 959 UB. TYG. 482).

Do 8.11.2021 podano 39 469 339 dawek różnych szczepionek przeciw COVID-19. Pierwszą dawkę szczepionki podano 20 356 977 osobom. W pełni zaszczepionych jest 20 059 964 (w ub. tygodniu 19 966 504 osób) zaszczepieni jednodawkowym preparatem Johnson & Johnson lub dwiema dawkami szczepionki firm AstraZeneca, Moderna lub Pfizer/BioNTech).

RAPORT COVID-19 NA DZIEŃ 9.11.2021

Od początku epidemii COVID-19 potwierdzono do tej pory u 3 111 534 osób w Polsce, z których 77 760 zmarło. Wyzdrowiało łącznie 2 753 325 osób.

- 15 677 łóżek przeznaczonych jest dla pacjentów z COVID-19, - z tego 10 221 (w ub. tyg. 7750) łóżek zajętych jest przez pacjentów z COVID-19

- 1430 respiratorów przeznaczonych jest dla pacjentów z COVID-19, - z tego 872 (w ub. tyg. 634) respiratorów jest obecnie wykorzystywanych.

- 351 367 (w ub. tyg. 246 677) osób objętych jest kwarantanną

Lasy Państwowe nie zamierzają pobierać opłat za wstęp do lasów!

W ostatnich dniach w serwisach informacyjnych mogliśmy przeczytać alarmujące nagłówki o opłatach, jakie nadleśnictwa rzekomo pobierają za wstęp do lasu. To manipulacja. Wstęp do lasów co do zasady pozostaje bezpłatny.

Opłaty, które dziennikarze mylnie określili jako „opłaty za wstęp do lasu” uiszczają jedynie organizatorzy naprawę dużych wydarzeń odbywających się na terenach leśnych. W ten sposób rekompensują koszt dodatkowych świadczeń, a niekiedy jedynie wplacają zwrotne kaucje.

Coraz częściej firmy zajmujące się komercyjnym organizowaniem i prowadzeniem wydarzeń sportowych, organizują takie imprezy w lesie. Przykładowo na terenie Nadleśnictwa Gdańsk takich imprez organizuje się ok. 150 rocznie! Zgodnie z przepisami za bezpieczeństwo w lesie odpowiadają poszczególne nadleśnictwa, a nie organizatorzy. Dlatego przed każdą tego typu imprezą sportową leśnicy muszą sprawdzić dziesiątki kilometrów tras zaplanowanych przez organizatorów. Kontrolowana jest ich drożność i zabezpieczanie. Leśnicy oceniają występowanie zawieszonych

gałęzi i drzew niebezpiecznych, czyli takich, które grożą upadkiem na uczestników. Po imprezie trzeba sprzątnąć śmieci i zdemontować oznakowanie tras. To angażuje wielu pracowników i generuje dodatkowe koszty. Symboliczne wpłaty od firm organizujących wydarzenia – rzędu kilku złotych za uczestnika – to rekompensata za dodatkowe obciążenia. Pieniądze uzyskane z tego tytu-

łu są przeznaczane na zagospodarowanie turystyczne terenów leśnych, które z roku na rok jest przez leśników rozwijane.

Za samo wejście do lasu nigdy nie były i pobierane nie będą jakiegokolwiek opłaty.

Źródło: Jerzy Krefft - rzecznik prasowy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku
red. tech. TD

Pomorscy samorządowcy o tym czym dla nich jest Święto Niepodległości

Wolność to wyzwanie, obowiązek i odpowiadanie na przeciwności losu

Powinniśmy spłacać dług za niezłomną walkę o niepodległość

W związku z najbliższym Narodowym Świętem Niepodległości 11 Listopada, zwróciliśmy się do władarzy miast gmin woj. pomorskiego oraz do wojewody Dariusza Drelicha i marszałka Mieczysława Struka z prośbą o udzielenie wypowiedzi związanej z pojęciem niepodległości i wyzwaniami, które się z nią wiążą.

PYTANIA:

1. Czym dla pana jest święto 11 Listopada i jak będzie je Pan obchodził?

2. Czym są dla Pana dzisiejsze wyzwania dla Polski, Pomorza i polskiej niepodległości?

Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski

1. W tym dniu wszyscy odczuwamy radość i dumę, z tego, że jesteśmy Polakami. Pielgnujemy pamięć o wszystkich ojcach naszego wielkiego, narodowego sukcesu, jakim było odzyskanie niepodległości. To święto dla nas Zaszę piękną i radosną lekcją historii. Dająca poczucie wspólnoty z naszej wspólnej Ojczyzny. W tym dniu spotykamy się, by złożyć kwiaty pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego w Gdańsku oraz Ronaldą Reaganą i św. Jana Pawła II, dzięki którym upadł system komunistyczny. Wieczorem spotykamy się na tradycyjnym koncercie niepodległościowym, którego organizatorem jest Wojewoda.

2. Józef Piłsudski przekazał nam, że wolność i niepodległość to także odpowiedzialność. Ze służbą państwu to moralny nakaz uczciwości i sprawiedliwości. Tymi słowami Marszałka wszyscy kierujemy się w naszej służbie Ojczyźnie.

Mieczysław Struk, Marszałek Województwa Pomorskiego

1. Historia naszego kraju obfituje w wiele rocznic smutnych i bolesnych. Natomiast 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości – to dzień niezwykle radosny, dzień w którym możemy z dumą prezentować nasz patriotyzm i umiłowanie Ojczyzny. Wszyscy pamiętamy, że odzyskiwanie niepodległości było procesem stopniowym. Tu, na Pomorzu, równie ważną jest data 10 lutego, nawiązująca do wydarzeń z 1920 r., kiedy w Pucku gen. J. Haller dokonał symbolicznych zaślubin Polski z Bałtykiem. Niemniej, 11 Listopada każdego roku spotykamy się i świętujemy radośnie i rodzinnie na wiecach i paradach w całym regionie. Przypinamy biało-czerwone kotyliony, machamy do siebie chorągiewkami, klaniamy się i pozdrawiamy wzajemnie na ulicach. To taki szczerzy, radosny patriotyzm. Patriotyzm który wszystkich nas łączy, a nie dzieli. Dlatego jest wyjątkowy. Ja co roku biorę udział w oficjalnych uroczystościach, tegoroczne są ograniczone ze względu na pandemię, niemniej będę obecny m.in. na mszy w Bazylice Mariackiej w Gdańsku.

2. Myślę że niezwykle ważne jest to, o czym wspominałem przed chwilą: to by starać się wzajemnie rozumieć. By nawiązywać porozumienie, zamiast coraz mocniej się dzielić. Niestety – daliśmy się tak podzielić, daliśmy się skłócić i to bardzo boleśnie bo często w gronie rodziny, czy przyjaciół. Myślę, że marzeniem naszych przodków, tych walczących o Niepodległość, było by Polska rosła w siłę. I proszę wspomnieć tamtejszy entuzjazm, zryw ludzi z różnych środowisk, klas społecznych czy poglądów. Dziś niestety niezgoda Pol-

skę rujnuje. I najważniejszym wyzwaniem jest, by ten stan rzeczy zmienić. By przestać dawać posłuch tym, którzy nas różnicują, dzielą.

Andrzej Krzysztofiak, burmistrz Kwidzyna

1. Truizmem jest stwierdzenie, że święto 11 Listopada jest dla mnie i innych Polaków ważne, ale... jest ważne. Najbardziej z tego powodu, że przypomina o wielkiej wartości, jaką samo w sobie jest posiadanie własnego kraju, w którym możemy żyć, pracować i czuć się na swoim miejscu. Planuję tego dnia reprezentować miasto Kwidzyn w uroczystościach powiatowych na Skwerze Kombatanów, a popołudniu miło spędzić czas w koncercie „Polska jak za dawnych lat” w kinoteatrze.

2. Obecnie przyszło nam żyć w trudnych, „ciekawych” czasach. Każdy Polak widzi na co dzień, jak borykamy się z wielkimi problemami w sferze zdrowia, jak sytuacja ekonomiczna odbija się na stanie portfeli. Jeśli do tego dodać coraz głębszy konflikt polityczny, podziały między ludźmi oraz obecne wydarzenia na wschodniej granicy... Polacy mają wiele powodów do żałobności a przed sobą wielkie wyzwania i przeszkody do pokonania. Jako burmistrz widzę niektóre z tych zjawisk bardziej wyraźnie w skali kraju oraz w Kwidzynie, a w perspektywie tegorocznych obchodów 103. rocznicy odzyskania niepodległości mam nadzieję, że kolejne rocznice będą bardziej optymistyczne.

Maciej Czarnecki, burmistrz Gniewu

1. Święto Niepodległości jest dla mnie wyjątkowe, bowiem upamiętnia historyczną datę 11 listopada 1918 roku, kiedy po 123 latach zaborów i powstańców zrywów, Polska odzyskała niepodległość. To dzień, który zawsze skłania mnie do refleksji o wspaniałej historii i losach narodu polskiego, nie zapominając również o mojej Małej Ojczyźnie – Gminie Gniew. Od wielu już lat w Gniewie organizowane są przedsięwzięcia upamiętniające 11 listopada 1918 r. Również i w tym roku odbędzie się widowiskowa parada niepodległości oraz koncert pieśni patriotycznych, aby wspólnie z mieszkańcami miasta i gminy Gniew móc zmanifestować swój patriotyzm.

2. Jednym z najważniejszych wyzwań, jakie stoją dziś przed Polską i polskimi samorządami, w tym także Gminą Gniew, jest dążenie do nieustannego podnoszenia standardu życia mieszkańców. Choć uznajemy Polskę dziś za kraj nowoczesny, europejski, jest wciąż wiele do zrobienia w zakresie zapewnienia podstawowych potrzeb bytowych Polaków. Dlatego też, jako Burmistrz Miasta i Gminy Gniew do nadrzędny cel stawiam sobie dobro lokalnej wspólnoty, co przejawia się w inwestycjach, jakie realizujemy na rzecz poprawy jakości życia naszych mieszkańców. Mam tu na myśli zadania związane z budową kanalizacji, wodociągów, modernizacji dróg. Bieżąca woda i dostępność komunikacyjna to podstawowe dobra, które należą się każdemu. Aby jednak móc mó-

wić o zrównoważonym i wszechstronnym rozwoju polskich społeczeństw, nie należy zapominać także o działaniach zmierzających do ulepszenia polskiej oświaty, ożywiania kultury, sportu i rekreacji, zwiększania bezpieczeństwa publicznego. Dzięki pozyskiwanym środkom zewnętrznym, pochodzącym zarówno z projektów rządowych, jak i unijnych, a tych realizujemy bardzo dużo, Gmina Gniew jest miejscem naprawdę dobrym do życia. Dlatego też jestem wdzięczny za wywalczoną dla Polski wolność i odczuwam ogromną dumę z faktu bycia Polakiem i mieszkańcem gminy Gniew. Uważam, że wszyscy, każdego dnia powinniśmy spłacać dług za niezłomną walkę o niepodległość, z której dziś możemy korzystać. Dbajmy więc o wspólne dobro i pielęgnujmy w sobie poczucie lokalnej tożsamości tak, aby Polska, Pomorze i nasze Małe Ojczyzny stawały się jeszcze silniejsze i bardziej atrakcyjne.

Jolanta Szewczun, burmistrz Dzierżonia

1. To święto jest dla mnie szczególnie ważne, ponieważ te wydarzenia sprzed 103 lat mają ogromny wpływ na to w jakim kraju dziś żyjemy. Cały ten dzień będzie towarzyszyła mi refleksja i zaduma nad tym. Oczywiście wezmę udział w uroczystych obchodach w naszej gminie – m.in. pod Pomnikiem Pamięci Narodowej czy na patriotycznym koncercie Antoniny Krzysztoń w murach Kościoła Parafialnego w Dzierżoniu.

2. Dla mnie każde działanie czy wyzwanie wiąże się przede wszystkim z jednym – z działaniem w poszanowaniu wydarzeń z 1918 r. My wszyscy, zarówno samorządy jak i władze krajowe mamy w obowiązku szanować historię i jej dokonania jednocześnie stawiając na rozwój i dobro naszego kraju czy bardziej lokalnie – regionu.

Mirosław Chyla, burmistrz Pelpina

1. 11 listopada jest dla mnie zawsze szczególnym świętem - jest to czas refleksji nad przeszłością, teraźniejszością i przyszłością w kontekście niepodległości. Celebrawąc teraz czyli dzisiaj święto Odzyskania Niepodległości pamiętamy o naszej historii, naszych bohaterach. Bez tej pamięci nie można myśleć o przyszłości. Troška o naszą spuściznę naszych ojców jest fundamentem budowania przyszłości naszych lokalnych ojczyzn i Polski. Tegoroczne obchody Święta Niepodległości będą miały szczególny przebieg. Trwać będą dwa dni - już 10 tego listopada w ramach obchodów Roku I Wojewody Pomorskiego dr. Stefana Laszewskiego odsłonił przy renowacji jego pomnik znajdujący się na pelplińskiej nekropolii. Miejsce spoczynku tego wybitnego Polaka udało się odnowić naszemu samorządowi przy wsparciu Powiatu tezewskiego, urzędów marszałkowskich województwa pomorskiego i kurajawsko-pomorskiego, za które ogromnie dziękuję. Tego dnia celebrować również będziemy 90te urodziny naszego miasta, odbędzie się również uroczyste ślubowanie klas mundurowych

naszego Zespołu Szkół Ponadpodstawowych, zaprezentujemy wydawnictwo okolicznościowe - monografię autorstwa Bogdana Badioziona traktującą o powrocie ziemi pelplińskiej do macierzy oraz o obchodach 100. rocznicy tego wydarzenia, jakie przeżywalismy w minionych latach. Dzień zwięźszy koncert Pelplińskich artystów swemu miastu na 90. urodziny. 11 listopada jak zwykle gromadzimy się w pelplińskiej Katedrze na mszy św. w intencji Ojczyzny i naszego miasta, po której przemarszerujemy pod pomnik na pl. Wolności, gdzie złożymy kwiaty.

2. Wyzwania te są dla mnie codziennością, ale bardzo ważną codziennością. O niepodległości nie można myśleć tylko „od święta”. Jest to powinność każdego z nas, którą musimy realizować, wypełniać każdego dnia - każdy na swoim odcinku życia zawodowego czy prywatnego. Ojczyzna, patriotyzm to nie hasła przeszłości to współczesne zawsze aktualne wyzwania. Każdy z nas powinien być dziś patriotą tak i w życiu zawodowym jak i prywatnym. Dzisiaj nie wymaga to martyrologii, wielkich poświęceń a pomimo to w życiu codziennych postaw patriotycznych nie mamy zbyt wiele. Dlatego w swym działaniu pragnę promować wydarzenia, ludzi, inicjatywy, które wzmacniają postawy patriotyczne w życiu codziennym.

Mirosław Czapała, starosta malborski

1. 11 listopada czyli Narodowe Święto Niepodległości jest dla mnie zawsze dniem pełnym refleksji zarówno nad przeszłością, jak i przyszłością naszej Ojczyzny. Myślę, że wszyscy tego dnia odczuwamy dumę z naszej historii, z tego jak polska państwowość potrafiła wyzłocić się z jarzma zaborców, okrzepnąć i stać się jedną z ważniejszych na politycznej scenie Europy. Jest tego dnia, szczególnie w ostatnich czasach, również miejsce na troskę o przyszłość Polski - jak zapewnić bezpieczeństwo jej mieszkańcom - te podstawowe jak i gospodarcze. To głównie te kwestie składają się na sposób w jaki przeżywam obecnie to Święto. Jeśli chodzi o oficjalne obchody, to jak co roku będę uczestniczył w mszy świętej w intencji Ojczyzny w kościele pw. św. Jana Chrzciciela na Starym Mieście w Malborku. Po mszy przemarszerujemy ulicami miasta wraz z mieszkańcami Malborka pod Pomnik Żołnierzy Armii Krajowej, gdzie na wszystkich czekał będzie występ muzyczny i tradycyjnie już złożone zostaną patriotyczne wiązanki.

2. Aktualne wyzwania dla Polski, Pomorza i polskiej niepodległości? Silna i niepodległa Polska to Polska szanowana na arenie międzynarodowej, członek sojuszu, jakim jest Unia Europejska - nie możemy zatem pozwalać na odwracanie kraju plecami do niego. Wyzwaniem dla Polski jest walka ze światową pandemią wirusa COVID - walka realna, a nie opierana na populistycznych decyzjach. Palącym problemem jest zapewnienie bezpieczeństwa na wschodniej granicy kraju, czy choćby szukanie natychmiastowych,

zdecydowanych rozwiązań dotyczących hamowania postępującej inflacji. Może się wydawać, że aktualna sytuacja w kraju jest bardzo trudna, jednak nadchodzące Narodowe Święto Niepodległości na szczęście przypomina nam, że Nasz kraj zawsze radzi sobie z wszelkimi dziejowymi przeciwnościami.

Leszek Sarnowski, starosta sztumski

1. To jedno z najważniejszych naszych świąt narodowych. To egzemplifikacja patriotyzmu i niepodległości. Przez wiele lat za rządów komunistycznych zakazane, a od 30 lat obchodzone z należytą godnością, choć nie przez wszystkich. Myślę tu o środowiskach nacjonalistycznych, dla których to okazja do politycznych awantur i zadym. To święto powinno łączyć wszystkich Polaków ponad podziałami, jako wyraz naszego patriotyzmu i szacunku dla wielu pokoleń Polaków, którzy walczyli o niepodległość. Będę je obchodzić tak jak co roku - wywieszając flagę na swoim domu, jako starosta i obywatel biorąc udział w uroczystościach organizowanych przez miasto i gminę Sztum pod naszymi pomnikami, oddając hold wszystkim, którzy w różny sposób przyczynili się do naszej niepodległości, walczącymi na różnych frontach wielu wojen, organizatorom powstań, społecznikom, organizatorom pracy organicznej na ziemi sztumskiej, a także klanając się pamięci mego dziadka-powstańca wielkopolskiego.

2. Dziś nasza niepodległość nie jest zagrożona, ale z demokracją już bywa różnie, a to jest element niepodległości. Te wyzwania są jednakowe dla naszego powiatu, regionu i Polski. To obrona praworządności, Konstytucji, prava kobiet i jakichkolwiek mniejszości, wszystkich tych których prawa są zagrożone, a którzy są częścią naszego społeczeństwa obywatelskiego. To także wszelkie działania związane z ochroną klimatu i bezpieczeństwa zdrowotnego. To dla mnie patriotyczne zobowiązania.

Mirosław Poblocki, prezydent Tczewa

1. 11 listopada to jedno z najważniejszych świąt we współczesnej historii Polski. W tym dniu upamiętnimy

wydarzenia sprzed 103 lat, kiedy upadek wszystkich państw zaborczych w czasie I wojny światowej utworzył drogę do suwerenności Polski. To święto wszystkich Polaków i mam nadzieję, że tak będziemy je w Tczewie obchodzić. Zapraszam wszystkich mieszkańców na uroczystości, które rozpoczną się mszą św. o godz. 12,30 w kościele farnym. Po mszy, razem z Harcerską Orkiestrą Dętą, przejdziemy pod obelisk marszałka J. Piłsudskiego, a następnie na cmentarz „stary” - pod Pomnik Pamięci Poległych za Niepodległość. W obu tych miejscach złożymy kwiaty i zapalimy znicze. Uczestnikom przemarszu, tradycyjnie, przekazemy flagi i kotyliony. Zachęcam również do wywieszania flag narodowych na budynkach.

2. Życzyłbym sobie praworządnego, nowoczesnego państwa, takiego które szanuje swoich obywateli i obywatelki, a ich dobro i bezpieczeństwo (w tym ekonomiczne i zdrowotne) stawia ponad populistycznymi i politycznymi celami. Chciałbym, aby rządzący potrafili przewidzieć konsekwencje decyzji, które podejmują i wzięli za nie odpowiedzialność. Polsce potrzebne są silne samorządy, bo to ich rozwój gwarantuje rozwój całego kraju. To samorządy wiedzą najlepiej, co jest potrzebne lokalnej społeczności i jak te potrzeby realizować. Życzyłbym sobie Polski, w której lokalnym wspólnotom nie ogranicza się ich prava, a dostęp do rządowych dotacji jest uzależniony od przejrzystych kryteriów - społecznych, gospodarczych, ale nie politycznych. Życzyłbym sobie stabilnej i przejrzystej sytuacji prawnej, przewidywalnej perspektywy gospodarczej dla samorządów. Jeśli czekają nas zmiany w przepisach, chciałbym, aby były wprowadzane ewolucyjnie, tak byśmy mogli się do nich przygotować i aby kolejne zadania przekazywane samorządom wiązały się z dostatecznym zabezpieczeniem finansowym.

Życzyłbym sobie Polski, która ma silną pozycję w Unii Europejskiej, korzysta ze wsparcia unijnego budżetu, ale także przestrzega standardów demokratycznych, które są fundamentem tej struktury. W obecnej sytuacji geopolitycznej - Polska poza Unią Europejską nie ma szansy być państwem silnym ani suwerennym.

11 listopada - Święto Polaków. Euforia, tłumy na ulicach - tak było

Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo

W 1918 r. po 123 latach zaborów i ponad dwustu latach niewoli (licząc od 1709, kiedy to rozpoczęła się rosyjska ekspansja i coraz znaczniejsze ograniczanie suwerenności państwa polskiego) państwo polskie odrodziło się i wybiło na niepodległość. Jest to niekwestionowany sukces i dzieło Józefa Piłsudskiego. Dzień ogłoszenia Dekretu Rady Regencyjnej - 11 listopada 1918 r. ustanowiono później Świętem Niepodległości Polski.

W 1918 r. po 123 latach zaborów i ponad dwustu latach niewoli (licząc od 1709, kiedy to rozpoczęła się rosyjska ekspansja i coraz znaczniejsze ograniczanie suwerenności państwa polskiego) państwo polskie odrodziło się i wybiło na niepodległość. Jest to niekwestionowany sukces i dzieło Józefa Piłsudskiego. Niepodległa Polska odrodziła się w listopadzie 1918 r. w ciągu zaledwie trzech tygodni. To niezwykle tempo zaskoczyło ówczesnych obserwatorów wydarzeń politycznych w Polsce i Europie. Dzień 11 listopada był oficjalnym Świętem Narodowym Polski w latach 1937-1939. Po wojnie dopiero w 1989 roku wrócił do kalendarza oficjalnych świąt państwowych.

Powrót Józefa Piłsudskiego

Pierwsza wojna światowa zakończyła się 11 listopada 1918 r. z chwilą podpisania przez Niemcy rozejmu w lasce Compiègne pod Paryżem. Był to przełomowy moment nie tylko w dziejach całej Europy, ale i Polski. Dzień wcześniej powrócił do Warszawy Józef Piłsudski, komendant I Brygady Legionów, internowany od lipca 1917 r. przez Niemców w Magdeburgu. Przed domem, w którym mieszkał, zebrały się tłumy, a do mieszkania zaczęli przychodzić przedstawiciele różnych stronnictw i partii.

Na wieść o powrocie Piłsudskiego, Ignacy Daszyński wraz z całym rządem 11 listopada przyjechał do Warszawy. Tego samego dnia Józef Piłsudski otrzymał z rąk Rady Regencyjnej władzę wojskową i rozpoczął konsultacje z przedstawicielami stronnictw politycznych w sprawie utworzenia koalicyjnego rządu.

O 7 rano w niedzielę 10 listopada 1918 roku na dworzec wiedeński w Warszawie przyjechał z Berlina Józef Piłsudski. W towarzystwie Kazimierza Sosnkowskiego, wysiadł z wagonu chory, o ziemistej cerze, bardzo zmęczony Brygadier. Witano go zaledwie osiem osób, w tym książe Lubomirski, rezydent Rady Regencyjnej, ciałą sprawującym władzę w imieniu

okupanta na ziemiach polskich. Po powitaniu na dworcu i złożeniu krótkiej wizyty w domu ks. Lubomirskiego, Józef Piłsudski pojechał do pensjonatu panien Romanówien na ulicę Moniuszki 2, gdzie miał zarezerwowany pokój i mógł zjeść pierwszy posiłek po przyjeździe do Warszawy.

Jakież było zdziwienie obecnych w pensjonacie osób, gdy okazało się, że ani Piłsudski, ani Sosnkowski, nie mają ze sobą żadnej bielizny, poza przyborami toaletowymi. Dlatego też Kazimierz Stamirowski i Wacław Jędrzejewicz poszli do sklepu galanteryjnego Ignaciowskiego na Nowym Świecie w hotelu Savoy i wzięli kilka koszul i innych części garderoby (...). Za zakup bielizny zapłaciła komenda Polskiej Organizacji Wojskowej, bo ani Piłsudski, ani Sosnkowski, nie posiadali żadnych pieniędzy. Gdy Piłsudski się kąpał, panny Romanówny wyczyściły jego mundur, jedyny, który miał i nosił od dnia aresztowania, czyli od 22 lipca 1917 roku. (cyt. za „Józef Piłsudski 1867-1935”, Kraków 1935, s. 92).

Euforia, tłumy na ulicach

Mieszkańcy Warszawy szybko się dowiedzieli o przyjeździe Piłsudskiego. Na ulicy Moniuszki zebrały się tłumy. Wzruszony, wyszedł na balkon i powiedział tylko kilka słów: „Obywatele! Warszawa wita mnie po raz trzeci. Wierzę, że zobaczymy się niejednokrotnie w szczęśliwszych jeszcze warunkach. Zawsze służyłem i służyć będę życiu swoim, krwią, ojczyźnie i ludowi polskiemu. Witam was krótko, gdyż jestem przeziębiony – bolą mnie gardło i piersi”. Nie dane mu było tego dnia odpocząć. Wielu znajomych i polityków chciało z nim rozmawiać, ale i on też musiał złożyć kilka wizyt. Zwłaszcza musiał pojechać na Pragę, by zobaczyć Aleksandrę Szczerbińską i ich córkę Wandę, która urodziła się, gdy był w więzieniu w Magdeburgu i mógł ją dopiero po raz pierwszy w tym dniu zobaczyć. Odwiedził również arcybiskupa Kakowskiego i regen-

ta Józefa Ostrowskiego prowadząc z nimi konsultacje polityczne: Wieczorem przeprowadził długą rozmowę z przedstawicielami lewicy. To było ważne spotkanie. Powiedział, że da im władzę, ale ostrzegł: „Jeżeli wy tego okresu, gdy będziecie mieć władzę w rękę, nie wykorzystacie na to, by stać się realną, zorganizowaną siłą – to ja panów ostrzegam, ja was z błota za uszy wyciągać nie będę”. Wkrótce Niemcy oświadczyli, że są gotowi ustąpić z miasta, byle by mieli zagwarantowany swobodny przejazd do Niemiec. Piłsudski zwrócił się do nich: „Ja, jako przedstawiciel narodu polskiego, oświadczam wam, że naród polski za grzechy waszego rządu nad wami mścić się nie chce i nie będzie”.

Przekazanie władzy

Rozpoczęło się rozbieranie Niemców na ulicach miasta. Ponad 5 tys. Polaków służących w armii niemieckiej założyło biało-czerwone opaski i przeszło do oddziałów Polskiej Siły Zbrojnej. Józef Piłsudski, który poprzedniego dnia powrócił do Warszawy z internowania w Magdeburgu, apelował do żołnierzy niemieckich, aby spokojnie opuszczali Polskę i wracali do domu. Spotkał się także z grupą polskich działaczy politycznych. Po południu Rada Regencyjna przekazała Piłsudskiemu władzę wojskową. Od rana trwało rozbieranie niemieckiego garnizonu i przejmowanie przez Polaków budynków władz i urzędów w Warszawie. Akcja rozbierania rozszerzyła się poza Warszawę, m.in. na Łódź, Białystok, Kalisz, Siedlce. W niektórych miejscowościach doszło do walk. Niemiecki gubernator Hans Beseler uciekł z Warszawy. Wieczorem Piłsudski spotkał się z przybyłymi z Lublina przedstawicielami powstającego tam Rządu Tymczasowego. Powierzył Ignacemu Daszyńskiemu (PPS) misję tworzenia gabinetu. Konspiracyjna dotąd Polska Organizacja Wojskowa podporządkowała się tworzonemu Naczelnemu Dowództwu Wojska Polskiego.

Trwały polsko-ukraińskie walki o Lwów. 11 listopada do-

tarł do Przemysła wysłany z odzieczą z Krakowa oddział majora Stachewicza. Do Europy przebywający od kilku miesięcy w USA Roman Dmowski, zabiegający o poparcie amerykańskiej opinii dla sprawy Polski.

Nastal pierwszy dzień wolności

11 listopada na ulicach wszystkich miast panowała euforia z powodu rodzącej się niepodległości. „Niepodobna oddać tego upojenia, tego szalu radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. (...) Kto tych krótkich dni nie przeżył, kto nie szalał z radości w tym czasie wraz z całym narodem, ten nie dozna w swym życiu największej radości. Cztery pokolenia czekały, piąte się doczekało. Od rana do wieczora gromadziły się tłumy na rynkach miast; robotnik, urzędnik porzucał pracę, chłop porzucał rolę i leciał do miasta, na rynek, dowiedzieć się, przekonać się, zobaczyć wojsko polskie, polskie napisy, orły na urzędach, rozczulano się na widok kolejarzy, ba, na widok polskich policjantów i żandarmów.” („Powstawanie II Rzeczypospolitej. Wybór dokumentów”).

Podniosłe nastroje w stolicy

„Warszawa żyła w tych dniach na ulicach. (...) Gdy 11 listopada, w historycznym dniu zawieszenia broni, wyszedłem rano na miasto, ulica miała wygląd jakiś zupełnie inny niż zwykle: ludzie poruszali się szybko, każdy patrzył z ciekawością naokoło, każdy czegoś wyczekiwał, zawiązywały się rozmowy między ludźmi nieznanymi. Niemców spotykało się niewiele i nie mieli już tak butnych min jak poprzednio, większość z nich miała już na mundurach czerwone rewolucyjne kokardki, dyscyplina rozluźniła się, widziało się i czuło się już zupełną dezorganizację tej karnej armii. Ludność samorzutnie zaczęła rozbierać żołnierzy, którzy podawali się temu przeważnie bez protestu.” (M. Jankowski, „11 listopada 1918 r.” [w:] Warszawa w pamiątkach pierwszej wojny

światowej, Warszawa 1971).

Dekret Rady Regencyjnej 1918 listopad 11, Warszawa

„Dekret Rady Regencyjnej do narodu polskiego o przekazaniu władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu Wobec grożącego niebezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, dla ujednostajnienia wszelkich zarządzeń wojskowych i utrzymania porządku w kraju, Rada Regencyjna przekazuje władzę wojskową i naczelną dowództwo wojsk polskich, jej podległych, Brygadierowi Józefowi Piłsudskiemu. Po utworzeniu Rządu Narodowego, w którego ręce Rada Regencyjna, zgodnie ze swymi poprzednimi oświadczeniami, zwierzchnią władzę państwową złoży, Brygadier Józef Piłsudski władzę wojskową, będącą częścią zwierzchniej władzy państwowej, temuż Rządowi Narodowemu zobowiązuje się złożyć, co stwierdza podpisaniem tej odezwy.”

Dan w Warszawie, dnia 11 listopada 1918 roku.

(red.)

Najbarwniejsze cytaty marszałka:

„Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo, zwyciężyć i spocząć na laurach to klęska”.

„Podczas kryzysów – powtarzam – strzeżcie się agentur. Idźcie swoją drogą, służąc jedynie Polsce, miłując tylko Polskę i nienawidząc tych, co służą obcom”.

„Myślałem, że wraz z odrodzeniem Polski materialnym i duchowym Polska odradza się znowu, że wyzybać się zacznie tchórzostwa i wyzwalać się znowu od pracy agentur, że przestanie pracę dla obcych uważać za najrozumniejszą pracę dla Polski”.

„Wam kury szczać prowadzić, a nie politykę robić”. – Józef Piłsudski powiedział do współpracowników po przyjeździe do Magdeburga do Warszawy, 11 listopada 1918, o socjalistycznym rządzie powołanym kilka dni wcześniej.

„Polacy chcą niepodległości, lecz pragnęliby, aby ta niepodległość kosztowała dwa grosze i dwie krople krwi. A niepodległość jest dobrem nie tylko cennym, ale bardzo kosztownym”.

12 - 18 listopada 2021

Piątek

21:35 Wielki mur
film fantasy, Hongkong, Australia, Chiny, USA, 2016

Sobota

01:45 Detroit
dramat kryminalny, USA, 2017

Niedziela

22:20 Ojcowie i córki
film obyczajowy, Włochy, USA, 2015

Poniedziałek

20:05 Men in Black: International
komedia sf, Chiny, USA, 2019

Wtorek

20:05 Transformers: Wiek zagłady
film sf, Chiny, USA, 2014

Środa

00:40 Łatwa dziewczyna
komedia, USA, 2010

Czwartek

23:55 Zanim nadejdzie noc
thriller, USA, 2014

piątek

12 listopada

Table with TV schedule for Friday, November 12, 2021. Columns include TVP 1, TVP 2, TVN, POLSAT, TVP Kultura, TV Puls, TVN 7, TV 4, and TV Trwam. Each column lists programs with their start times and brief descriptions.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Klan - telenowela TVP 06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Wojsko - polskie.pl 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:20 Fascynujący świat - Cud architektury - Katedra w Strasburgu - film dokumentalny, prod. Francja, 2020, reż. Lionel Langdale 10:25 Sprawa dla reportera 11:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:30 Rozgrzywka - western, prod. USA, 1973, reż. George Seaton 14:15 Z pamięci - felieton MAGAZYN KULINARNY 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Rolnik szuka żony - reality show 15:55 Tajemnice miasteczka - serial kostiumowy, prod. Rosja, 2018 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? 18:30 Wojenne dziewczyny 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 21:35 Hit na sobotę - Droga mistrza - dramat 23:20 Za jakie grzechy, dobry Boże? - komedia 01:10 Wycieczka z czasem - film science fiction	05:20 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 07:00 Dla niesłyszanych - M jak miłość - serial TVP 07:55 Pytanie na śniadanie 11:45 Rodzinny ekspres 12:25 You Can Dance - Nowa Generacja - widowisko 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2022 - Halina Mlynkova 16:20 Na dobre i na złe - serial TVP 17:20 Wojciech Ciejrowski - bosso przez świat 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Postaw na milion 19:25 Rodzinka.pl - serial 20:00 The Voice of Poland 22:45 Hity wspaniałych czasów KOMEDIA 23:50 Kino relaks - Dziewczyna z sąsiedztwa - komedia, prod. USA, 2004, reż. Luke Greenfield, wyk. Emile Hirsch, Elisha Cuthbert, Timothy Olyphant, James Remar 01:45 Detroit - film fabularny, prod. USA, 2017, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Chris Chalk, Mason Alban, Bennett Daddy 04:15 Cienna strona Wenusa - dramat obyczajowy, prod. Polska, 1997, reż. Radosław Piwowarski, wyk. Agnieszka Wagner, Jan Englert, Paweł Deląg, Anna Przybylska, Marcin Jędrzejewski 05:45 Zakonczenie	04:50 Uwaga! - magazyn 05:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 06:55 Kobieta na krańcu świata 07:30 Kolekcja smaków 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Brzydula - serial, Polska 13:30 Na Wspólnej - serial, Polska 15:20 MasterChef 16:50 Kolekcja smaków 17:25 MądrzeJEMy z Katarzyną Bosacką 17:55 Zaplanuj długie życie 18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 Mam talent KOMEDIA 22:15 Dwa tygodnie na miłość - film komedia, USA, 2002, reż. Marc Lawrence, wyk. Sandra Bullock, Hugh Grant, Alicia Witt, Dana Ivey, Robert Klein, Heather Burns, David Haig 00:30 Projekt Lazarus - film horror, USA, 2015, reż. David Gelb, wyk. Olivia Wilde, Mark Duplass, Evan Peters, Donald Glover, Sarah Bolger, Ray Wise 02:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 03:15 Noc Magii - program ezoteryczny prod. Polska	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:35 Na fali 2 Maverick, spragniony nowych wyzwań prosi słynną surfuującą żałogę The Hang 5 o możliwość dołączenia do nich w podróży do legendarnego miejsca surfingowego, znanego jako Rowy, gdzie występują największe fale na świecie. Wkrótce odkrywa, że życie, które zostawił za sobą może być bardziej heroiczne niż każda grożąca śmiercią fala. 10:10 Ewa gotuje 10:40 Nasz Nowy Dom 12:40 Bogaty Dom - Biedny Dom 13:45 Drwale i inne opowieści Bieszcza 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Więzienie PROGRAM ROZRYWKOWY 17:45 Chłopaki do wzięcia - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Strażnicy Galaktyki Zuchwały awanturnik Peter Quill kradnie tajemniczy artefakt stanowiący obiekt pożądania złego i potężnego Ronana, którego ambicje zagrażają całemu wszechświatowi. 22:45 Underworld: Przebudzenie 00:45 Skok przez miotłę 03:10 Kabaretowa Ekstraklasa 03:35 Love Island. Wyspa miłości	07:00 Muzyka lekka i przyjemna - magazyn 08:00 Informacje kulturalne - tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska - magazyn 09:00 Wydarzenie aktualne 09:25 Hitchcock/Truffaut - film dokumentalny 10:55 Serialowa nostalgia - film dokumentalny 11:30 Do dzieła - magazyn komediowy TVP 12:55 Bosonoga Contessa - film fabularny 15:10 Mieszkanie żyweccy - cykl dokumentalny 15:45 Chopin/Norwid/Niemien - widowisko artystyczne 17:00 Retro kino - 14 lipca - komedia, prod. Francja, 1933, reż. Rene Clair 18:40 Co dalej? 19:05 Legendy Rocka - Cream 19:30 Legendy Rocka WESTERN 20:00 Bilet do kina - Pat Garrett i Billy Kid - western, prod. USA, 1973, reż. Sam Peckinpah, wyk. James Coburn, Kris Kristofferson, Bob Dylan 21:50 58. KFPP w Opolu - Scena alternatywna 2021 na bis - koncert 00:05 Seans kultowy - Szczefliwy człowiek - dramat, prod. Wielka Brytania 03:05 Co dalej? - program publicystyczny 03:35 Na jedwabnym szlaku - Happy End - dramat 05:30 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska 05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	06:00 Castle - serial kryminalny Poszukujący inspiracji pisarz otrzymuje pozwolenie na przyłączenie się do jednego zespołu z wydziału zabójstw nowojorskiej policji. 07:00 Taki jest świat - program informacyjny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodów różnych życiowych zawirowań. 20:00 Mocne sobotnie kino: Rocky 5 THRILLER 22:05 Inferno: Piekielna walka - thriller Przybysz znikąd staje się zarzewiem konfliktu dwóch konkurujących gangów. 00:00 Szanghajska robota 01:55 Castle - serial kryminalny 02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 03:40 Na jedwabnym szlaku 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyzur - serial dokumentalny	05:05 Szkoła 06:00 Wiza na miłość 07:00 Timmy i przyjaciele - animacja 07:15 Rozwód. Walka o wszystko 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:20 Hotel Paradise - program rozrywkowy 15:20 Zzaskoczenia - film rodzinny, USA, 2012, reż. John Whittesell, wyk. Kevin Durant, Taylor Gray, James Belushi, Brandon T. Jackson 17:25 Król Artur: Legenda miecza - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2017, reż. Guy Ritchie, wyk. Charlie Hunnam, Astrid Berges-Frisbey, Jude Law, Djimon Hounsou, Eric Bana, Aidan Gillen FILM PRZYGDOWY 20:00 Jack, pogromca olbrzymów - film przygodowy, USA, 2013, reż. Bryan Singer, wyk. Nicholas Hoult, Eleanor Tomlinson, Ewan McGregor, Stanley Tucci, Eddie Marsan 22:30 Tango i Cash - film sensacyjny, USA, 1989, reż. Andriej Konczalowski, wyk. Sylvester Stallone, Kurt Russell, Jack Palance, Teri Hatcher, Michael J. Pollard 00:40 Zbrodnia w sąsiedztwie - program obyczajowy 01:50 Druga strona medalu - talk show 02:50 Noc Magii	06:00 Flintstonowie 07:05 Galileo 11:05 Magma Professor John Shepherd obserwuje niewyjawnione nasilenie aktywności wulkanicznej na całym świecie. Z jego analiz wynika, że wkrótce dojdzie do globalnej katastrofy, która może oznaczać zagładę całej ludzkości, ale nie nie traktuje poważnie jego ostrzeżeń. 13:00 STOP Drogówka 14:00 Policjanci i Policjanci 19:00 Galileo 20:00 Naprzód Bracia Janko i Bogdan, postanawiają sprawdzić, czy magia wciąż istnieje. Na 16. urodziny Janko dostaje zakłęcie, dzięki któremu wraz z bratem będzie mógł przywołać do życia swojego niezjącego tatę. 22:10 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:15 Hostel, cz. 2 02:25 Disco Polo Life TV Trwam 11:00 Uroczysty ingres biskupa Krzysztofa Włodarczyka 13:00 Muzyczne chwile 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 14:35 Śladami apostoła Pawła 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Informacje dnia 16:10 Wilhelm Pluta - „biskup rodziny” 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Świąty na każdy dzień 17:30 Mocni Jego mocą 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończane 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Anna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonycznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

14 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4		
05:05 Klan - telenowela TVP 06:00 Słownik polsko@polski 06:25 Wojsko - polskie.pl 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Msza Święta 08:00 Tydzień 08:30 Zakończ się w Polsce 09:05 Las bliżej nas 09:25 Fascynujące miejsca 09:50 Weterynarze z sercem 10:25 Kłasztorne smaki Remigiusza Rączki 10:55 Słowo na niedzielę 11:00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Umarł, aby żyć. Rzecz o Stefanie Kardynale Wyszyńskim 13:15 BBC w Jedyne 14:15 Z pamięci - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy SERIAL KRYMINALNY 14:55 Komisarz Alex - serial kryminalny prod. TVP 15:55 Tajemnice miasteczka - serial kostiumowy, prod. Rosja, 2018 17:00 Teleexpress 17:15 You Can Dance - Nowa Generacja - widowisko rozrywkowe 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:15 Wojenne dziewczyny serial TVP 21:15 Rolnik szuka żony 22:20 Zakończana Jedyne 02:00 Jaki to melodia? 04:35 Z pamięci - felieton	05:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 07:00 Dla niesłyszanych - M jak miłość - serial TVP 07:55 Pytanie na śniadanie 10:45 Zaczynaj od zdrowia 11:15 The Voice of Poland 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny 15:15 Szansa na sukces. Opole 2022 - Lombard - widowisko muzyczne 16:20 Największe przeboje - Grzegorz Ciechowski 17:05 Lajki 17:25 Smaki świata - pośród mórz - magazyn 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Serial fabularny 19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 20:00 Kabaret. Super Show Dwójki 21:05 Postaw na milion FILM FABULARNY 22:05 Detroit - film fabularny, prod. USA, 2017, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Chris Chalk, Mason Alban, Bennett Daddy 00:35 Kino bez granic - Siedem minut po północy - dramat, prod. Hiszpania, USA, 2016, reż. J. A. Bayona, wyk. Sigourney Weaver, Felicity Jones 02:30 Zezowate szczęście - komediodramat, prod. Polska, 1959, reż. Andrzej Munk, wyk. Bogumił Kobela, Maria Ciesielska, Helena Dąbrowska, Barbara Kwiatkowska 04:35 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP	04:40 Uwaga! - magazyn 05:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 05:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 06:45 Nowa Maja w ogrodzie 07:15 Akademia ogrodnika 07:20 MądrzeJEMy z Katarzyną Bosacką 07:50 Zaplanuj długie życie 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kobieta na krańcu świata 12:05 Co za tydzień 12:40 Top Model 14:15 Mam talent 16:25 Totalne remonty Szegalowskiej 17:30 Lego Masters 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 MasterChef - program	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:30 I kto to mówi 2 Dalsze losy małżeństwa Jamesa i Mollie Ubricco, zrealizowane wedle sprawdzonej formuły wzbogaconej o wokalne popisy Travolta. James nadal marzy o lataniu, ale poki co zarabia na życie jako taksówkarz. 09:05 Tatuśkowie 13:15 Alicja w Krainie Czarów Dziewiętnastoletnia Alicja powraca do dziwnego świata, który po raz pierwszy odwiedziła jako dziecko, i wyrusza w podróż, by odkryć swe prawdziwe przeznaczenie. Na jej drodze staną m.in. Szalony Kapelusznik, Biała Królowa, Czerwona Królowa i Biały Królik. 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 17:40 Nasz Nowy Dom 18:50 Wydarzenia 19:30 Państwo w Państwie - magazyn prod. Polska 20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni 22:05 Oficer Blart w Las Vegas Niezdarny sklepowy ochroniarz Paul Blart zostaje wysłany do Las Vegas na kongres strażników. 00:10 Gwiezdne wojny: Część II - Atak klonów 03:35 Love Island. Wyspa miłości 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:25 Telezakacje TV Okazje	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:30 I kto to mówi 2 Dalsze losy małżeństwa Jamesa i Mollie Ubricco, zrealizowane wedle sprawdzonej formuły wzbogaconej o wokalne popisy Travolta. James nadal marzy o lataniu, ale poki co zarabia na życie jako taksówkarz. 09:05 Tatuśkowie 13:15 Alicja w Krainie Czarów Dziewiętnastoletnia Alicja powraca do dziwnego świata, który po raz pierwszy odwiedziła jako dziecko, i wyrusza w podróż, by odkryć swe prawdziwe przeznaczenie. Na jej drodze staną m.in. Szalony Kapelusznik, Biała Królowa, Czerwona Królowa i Biały Królik. 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 17:40 Nasz Nowy Dom 18:50 Wydarzenia 19:30 Państwo w Państwie - magazyn prod. Polska 20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni 22:05 Oficer Blart w Las Vegas Niezdarny sklepowy ochroniarz Paul Blart zostaje wysłany do Las Vegas na kongres strażników. 00:10 Gwiezdne wojny: Część II - Atak klonów 03:35 Love Island. Wyspa miłości 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:25 Telezakacje TV Okazje	07:00 Muzyka lekka, łatwa i przyjemna 08:00 Co dalej? - program publicystyczny 08:30 Od ucha do ucha - Cztery pory roku 09:10 58. KFPP w Opolu - Pan Tadeusz - Księga śma - Zajazd - spektakl teatralny, prod. Polska, 1971, reż. Adam Hanuszkiewicz 10:05 Czeskie śniadanie 11:05 Happy Olo pogodna ballada o Oiku Dobie - film dokumentalny 12:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 12:50 Wakać Waltera - komedia, prod. USA, 2003 14:45 Muzyka Szkolnego Podhala - Ozwone	07:00 Muzyka lekka, łatwa i przyjemna 08:00 Co dalej? - program publicystyczny 08:30 Od ucha do ucha - Cztery pory roku 09:10 58. KFPP w Opolu - Pan Tadeusz - Księga śma - Zajazd - spektakl teatralny, prod. Polska, 1971, reż. Adam Hanuszkiewicz 10:05 Czeskie śniadanie 11:05 Happy Olo pogodna ballada o Oiku Dobie - film dokumentalny 12:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 12:50 Wakać Waltera - komedia, prod. USA, 2003 14:45 Muzyka Szkolnego Podhala - Ozwone	06:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 07:55 Robin Hood: Książę złodziej Po powrocie do Anglii Robin odkrywa, że stracił rodzinny majątek. Przyłącza się do bandy rzeźmieży z lasu Sherwood, wypowiadając wojnę bezwzględemu szeryfowi Nottingham. 10:45 Król Artur Rzymski generał Artur i jego rycerze otrzymują ostatnią misję do spełnienia. Podczas wyprawy odbijają z rąk nieprzyjaciela młodą Ginewrę, która jest królową Piktów. 13:25 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Złodziej nad złodziejami 14:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Gwiazdy i dukaty	05:05 Szkoła 06:00 Wiza na miłość 07:00 Timmy i przyjaciele - animacja 07:15 Rozwód. Walka o wszystko 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Makiowicz w drodze Hotel Paradise 14:45 Projekt Lady 15:50 Scooby-Doo II: Potwory na gigantycie - film przygodowy, USA, 2004, reż. Raja Gosnell, wyk. Freddie Prinze Jr., Sarah Michelle Gellar, Matthew Lillard, Linda Cardellini, Seth Green, Peter Boyle, Alicia Silverstone, Neil Fanning 17:50 Znow mam 17 lat - film komedia, USA, 2009, reż. Burr Steers, wyk. Zac Efron, Matthew Perry, Leslie Mann, Thomas Lennon, Allison Miller	06:00 Flintstonowie 07:20 Tom i Jerry i Sherlock Holmes 08:10 Alex Rider: Misja Stormbreaker. Nastoletni Alex Rider, osierocony przez rodziców, pozostaje pod opieką swojego wujka, pana, który nie szczędzi starań i nakładów na wszechstronną edukację chłopca - od języków obcych po sztuki walki i strzelanie. 10:20 Galileo 12:30 Naprzód Dwa nastoletnie elfy, bracia Janko i Bogdan, postanawiają sprawdzić, czy magia wciąż istnieje. Na 16. urodziny Janko dostaje zakłęcie, dzięki któremu wraz z bratem będzie mógł przywołać do życia swojego niezjącego tatę. 14:40 K2 16:55 Gwiazdy Kabaretu 18:00 STOP Drogówka 19:00 Galileo 20:00 Czarny rycerz 22:00 Troje pod przykrywką 23:05 Frankenstein TV Trwam 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 10:40 Cuda Jezusa 11:35 Poznajemy Polskę 11:50 Muzyczne chwile 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:20 Wiesz - to też Polska 13:30 Papież Polak do Rodaków 14:15 Serce bohatera 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert zyczeń 17:00 Zostań żołnierzem RP 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończane 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Jesteśmy katolikami 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Święty na każdy dzień 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Retrospekcja

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Bezkonkurencyjni karatecy z Kwidzyna W walkach KUMITE zwyciężył Robert Przychodźki!

Kwidzińskiego Klub Karate Shorin-Ryu zorganizował zawody 16 października. Zostały one przeprowadzone w 9 konkurencjach, a wzięło w nich udział 47 uczestników z 6 klubów.

Zawody były niezwykle widowiskowe. Karatecy popisali się efektywnymi pojedynkami w kage kumite oraz pokazami najbardziej widowiskowych technik kata. Zawodnicy wspomnianego Kwidzińskiego Klubu Karate zgodnie z oczekiwa-

niami nie zawiedli. Dość powiedzieć, że zdominowali wszystkie konkurencje sportowe. Wyniki rywalizacji podajemy na pali pod tekstem Dodajmy, że zawody mogły się odbyć dzięki dofinansowaniu Urzędu Miejskiego w Kwidzynie.

KK Shorin - Ryu zaprasza wszystkich chętnych na treningi karate w środy i soboty do Szkoły Społecznej. Wszelkie informacje są udzielane pod nr tel 609 804 151.

opr. (tomm)
KK Shotin - Ryu

Zamień narciarski strój na wojskowy mundur! Zbliżają się Ferie z WOT 2022

Znudziły Ci się narciarskie stoki? Nie potrafisz jeździć na łyżwach? Nie lubisz jednak beczynnego leżenia na kanapie przed telewizorem? Mamy dla Ciebie alternatywę dzięki, której przeżyjesz ciekawą przygodę, zdobędziesz nowe doświadczenia a być może wykonasz pierwszy krok w planowaniu swojego przyszłego zawodowego życia.

Wojska Obrony Terytorialnej, jak co roku, przygotowują propozycję szkoleń podstawowych dopasowanych do terminu ferii zimowych tzw. „Ferie z WOT”. Również na Pomorzu, przyszli żołnierze Wojska Polskiego będą mieli możliwość spędzenia ferii w wojskowym mundurze.

Już 11 grudnia tego roku w Słupsku przeprowadzone zostanie pierwsze dwudniowe wciele nie przyszłych żołnierzy w szeregi 7 Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej przeprowadzone na poczet szkolenia podstawowego w ramach corocznego projektu „Ferie z WOT”.

Wszyscy ochotnicy, którzy w tym terminie postanowią założyć mundur Wojsk Obrony Terytorialnej i zamiast na ośnieżonych stokach zmagać się na wojskowym poligonie rozpoczną szkolenie podstawowe 14 lutego a więc w pierwszym dniu ferii zimowych. Dzień ten jest datą wyjątkową, ponieważ dokładnie osiemdziesiąt lat wcześniej, 14 lutego 1942 roku powstała Armia Krajowa, więc rozpoczęcie przez terytorialsów szkolenia tego właśnie dnia jest symbolicznym przejęciem pałeczki odpowiedzialności w pokoleniowej sztafecie obrońców Ojczyzny. Przysięgę wojskową żołnierze złożą natomiast 27 lutego po ukończeniu szkolenia podstawowego i tzw. pętli taktycznej, która podsumowuje umiejętności nabyte podczas szesnastu dni ćwiczeń.

„Ferie z WOT” podobnie jak jej bliźniaczy odpowiednik „Wakacje z WOT” jest inicjatywą, która stanowi odpowiedź na ogromne zainteresowanie służbą w Wojskach Obrony Terytorialnej uczniów oraz nauczycieli, którzy zimową prze-

rwę od obowiązków szkolnych będą mogli spędzić w wyjątkowy sposób – w mundurze, wojskowych butach i z żołnierskich ekwipunkiem na plecach. Wychodząc naprzeciw potrzebom przyszłych terytorialsów, brygady OT wypracowały nowe rozwiązania i zaplanowały nowe terminy szkoleń podstawowych tak, aby nie odbywało się ono kosztem nauki.

Właśnie teraz jest najlepszy czas na złożenie wniosku o wstąpienie w szeregi 7 Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej dla wszystkich zainteresowanych odbyciem szkolenia w ramach „Ferii z WOT”. Najprostszym sposobem zgłoszenia swojego akcesu jest skontaktowanie się z jednym z rekruterów 7 PBOT. Więcej informacji można znaleźć na stronie <https://rekruterzy.terytorials.wp.mil.pl/>.

Maciej Szalbierz
7 PBOT

Foto: 7 PBOT / DWOT

Kolejna ofiara przestępstwa internetowego Stracił swoje oszczędności na koncie

Pomimo licznych ostrzeżeń Policji, kolejna osoba stała się ofiarą oszustwa na portalu ogłoszeniowym OLX. Kilka dni temu zgłosił się do Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie 27-letni pokrzywdzony, który stracił 4500 złotych. Mężczyzna wystawił na sprzedaż fotel do gier komputerowych, odezwał się do niego oszust.

W każdym przypadku schemat działania sprawców jest podobny:

- Sprzedający wystawia produkt lub usługę na portalach ogłoszeniowych, np. OLX
- Do sprzedającego odzywa się osoba rzekomo zainteresowana zakupem i wypytuje o szczegóły. Kontakt najczęściej następuje przez komunikator WhatsApp.
- W trakcie prowadzonej rozmowy potencjalnie zainteresowany kupujący - przestępca proponuje sprzedającemu płatność poprzez nową usługę.
- Sprzedający otrzymuje link do strony, na której ma podać dane swojej karty lub dane do logowania do usług bankowości elektronicznej. Link może być przesłany - bezpośrednio w rozmowie przez komunikator lub w wiadomości e-mail lub SMS podszywającej się np. pod portal ogłoszeniowy, lub usługę kurierską.
- Klikając w przesłany link, otwiera się specjalnie przygotowana strona, wyglądająca dla sprzedającego wiarygodnie, gdyż może tam zobaczyć np. zdjęcie i cenę swojego produktu.

Na tej stronie znajduje się ponadto miejsce do wpisania:

- karty płatniczej (dane posiadacza karty, pełen numer karty, CVV, data ważności, kod 3DS)
- lub danych dostępowych do bankowości elektronicznej (login, hasło, SMS kody).

Po podaniu powyższych danych nie dochodzi do sprzedaży i dodatkowo sprzedający traci wszystkie oszczędności znajdujące się na koncie.

Źródło: KPP Kwidzyn

Zaśpiewają w kościele

Dźwięki wolności w Nowym Dworze

GMINA KWIDZYN. Koncert „Dźwięki wolności” odbędzie się 14 listopada o godz. 18.00 w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Dworze. Podczas niedzielnego koncertu wystąpią zespoły wokalne działające przy Gminnym Ośrodku Kultury w Kwidzynie, w tym „Łobuziary”, „Muzofanki” oraz „Pas De Nom”.

- Zachęcamy do aktywnego uczestnictwa w obchodach Narodowego Święta Niepodległości poprzez wspólne, wielopokoleniowe śpiewanie. Pieśni patriotyczne to lustro dziejów narodu, w którym odbite są najważniejsze momenty w historii państwa. Ukazany jest w nich obraz kształtowania się rodzimej tożsamości i dumy kraju, za sprawą odniesień do najważniejszych wydarzeń historycznych. Szczególnego znaczenia nabiera motto patriotycznego śpiewania - myśl Oskara Kolberga: „Naród, który przestaje śpiewać, przestaje istnieć.” To zachęta, by ideę wspólnego, patriotycznego śpiewania kontynuować. Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych ma szczególną moc: jest źródłem wie-

lu pięknych wrażeń i radośnych przeżyć, wywołuje poczucie wspólnoty i jedności wśród śpiewających. Ze śpiewnikami w rękę, otwartymi sercami i odwagą stańmy obok artystów, by zespolić brzmienia naszych głosów - zachęcają do udziału w koncercie Gminny Ośrodek Kultury w Kwidzynie oraz proboszcz Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Dworze.

(op)

50-Latek zatrzymany za podpalenie samochodu

Dzielnicy z komisariatu na Oruni zatrzymali 50-letniego mieszkańca z Gdańska podejrzanego o podpalenie samochodu. Mężczyzna był pijany, miał w organizmie ponad dwa i pół promila alkoholu. Teraz grozi mu 5 lat więzienia.

Wczoraj tuż po godz. 17.00 policjanci z komisariatu na Oruni odebrali zgłoszenie, że na jednym z osiedlowych parkingów pali się samochód. Na miejsce pojechali policjanci z grupy dochodzeniowo śledczej, którzy przeprowadzili oględziny, policyjny technik zabezpieczył ślady oraz sporządził dokumentację fotograficzną. Funkcjonariusze przyjęli także od pokrzywdzonego zawiadomienie.

Sprawą zajęli się dzielnicy z Oruni, którzy podczas swojej pracy zdobyli informacje o sprawie podpalenia osobowego mercedesa. Gdy policjanci mieli już dane podpalacza, jego adres oraz rysopis, pojechali do jego mieszkania. Podczas kontroli adresu okazało się, że mężczyzna zmienił miejsce zamieszkania i gdy mundurowi byli w pobliżu kolejnego sprawdzanego adresu, zauważyli mężczyznę, który na ich widok przyspieszył

i wszedł do najbliższego budynku. Policjanci weszli do klatki i podczas legitymowania okazało się, że jest to poszukiwany przez nich 50-letni gdańszczanin, od mężczyzny było czuć benzynę. Sprawca został zatrzymany i przewieziony do policyj-

nego aresztu. Został też poddany badaniu trzeźwości i okazało się, że ma w organizmie ponad 2,5 promila alkoholu. Mężczyzna najprawdopodobniej usłyszy wkrótce zarzut zniszczenia mienia.

KWP

STRACILI PRAWA JAZDY ZA ZNACZNE PRZEKROCZENIE PRĘDKOŚCI

Policjanci w miniony piątek prowadzili kontrole drogowe w Wejherowie. W trakcie jednej z nich został zatrzymany 30-latek, który znacznie przekroczył dozwoloną prędkość na terenie zabudowanym. Policjanci mu zatrzymali prawo jazdy, ukarali mandatem oraz dziesięcioma punktami karnymi. Podobna sytuacja miała miejsce w nocy także w Wejherowie. Policjanci zatrzymali 19-latkę, który przekroczył prędkość o 67 km/h. W tym przypadku także kierowca został ukarany tak samo.

Po godzinie 5:00 rano policjanci prowadzili kontrole prędkości w Wejherowie na drodze krajowej nr 6. Podczas jednej z takich kontroli zatrzymali kierowcę samochodu dodge, ponieważ wykonany pomiar prędkości tego kierowcy wynosił 106 km/h na obowiązującej pięćdziesiątce. Ponadto w nocy około godziny 22:00 policjanci ruchu drogowego także w Wejherowie kierowcę alfy romeo, ponieważ jechał na terenie zabudowanym z prędkością 117 km/h.

W obu tych przypadkach kierowcy stracili prawa jazdy na okres 3 miesięcy, ponadto zostali ukarani mandataми oraz dziesięcioma punktami karnymi.

KWP

Nieruchomości

Mieszkania-sprzedaż

Sprzedam mieszkanie 3-pokojowe na os. 60-lecia ONP w Starogardzie Gd. Tel. 604 845 978

Mieszkania-wynajem

Starogard Gd. Wynajmę domek gospodarczy oraz mieszkanie 1 i 2-pokojowe. Umeblowane. Tel. 724 065 326

TCZEW, WOLNE POKOJE DO WYNAJĘCIA: SUCHOSTRZYGI-MALINOWO, TEL. 505-085-642

Wynajmę kawalerkę 35 m², na parterze, w Starogardzie Gd. Tel. 503 627 795

Wynajmę mieszkanie 2-pokojowe w Owidzu. Tel. 609 101 137

Mieszkania-kupno

KUPIĘ MIESZKANIE W TCZEWIE, MOŻE BYĆ DO REMONTU. ZA GOTÓWKĘ. TEL. 504 078 896

Usługi

Budowlano-remontowe

Firma wykonuje balustrady, ogrodzenia. Szybko, tanio i solidnie. Tel. 502 164 885
NAPRAWA DACHÓW I KOMI-

NÓW, TEL. 662-871-497
PROFESJONALNE USŁUGI OGÓLNOBUDOWLANE. REMONTY-WYKOŃCZENIA WNĘTRZ OD A DO Z. TEL. 501 184 506

Naprawa AGD

Naprawa sprzętu AGD. Dojazd do klienta. Tel. 507-755-717

Biznes i handel

Dom, ogród

DREWNO OPALOWE I KOMINKOWE SPRZEDAM Tel. 605 745 915

Zwierzęta

KOKOSZKI ROSA1 PRZEDNIESNE, MOŻLIWOŚĆ DOWOZU. ODCHÓW KURCZĄT RUDNO S.F. HAJDUK 668806394

Sprzedam gęsi i indyki z wolnego wybiegu. Tel. 698 362 917

Sprzedam jałówki cielne. Wycielenie styczeń/luty. || Sprzedam byczki, jałówki i mieszańce od 2 do 6 miesięcy. Tel. 660 586 654

Sprzedam inne

ELEKTRYCZNY WÓZEK INWALIDZKI NA DŻOJSTIK PRAWA STRONA FIRMY MEYRA STAN IDEALNY TEL 603 399 549

SPRZEDAŻ DESEK KAŻDEGO RODZAJU. Tel. 502 469 080 lub 58 56 244 61

Kupię inne

KUPIĘ SPAWARKĘ WIROWĄ TRANSFORMATOROWĄ MIGOMAT TEL. 501 933 707
KUPIĘ ANTYKI STAROCIE ZABYTKI ZBIORY KOLEKCJE MEBLE PRZEDMIOTY PRL TCZEW I OKOLICE KONTAKT 600 058 034

Praca

Dam pracę

Zatrudnię pracownika fizycznego. Skład opału tel. 519-331-000

Szukam pracy

Podejmę pracę sprzątaczką, pomoc domową lub opiekę nad starszą osobą. tel. 695 720 212

Matrymonialne

Biuro Matrymonialno-Partnerkie „Serduszka Dwa”. Najskuteczniejszy w regionie dyskretny i indywidualny dobór par. tel:883783782

Poznam panią, może być z dzieckiem. Mieszkanie jest. Tel. 665202853.

TWOJE ogłoszenie możesz wysłać przez SMS

Ogłoszenia przyjmujemy również w redakcji

wyślij ogłoszenie za 7,38 złotych a otrzymasz jedną emisję ogłoszenia w Dzienniku Pomorza

sms pod numer 76567 o treści owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

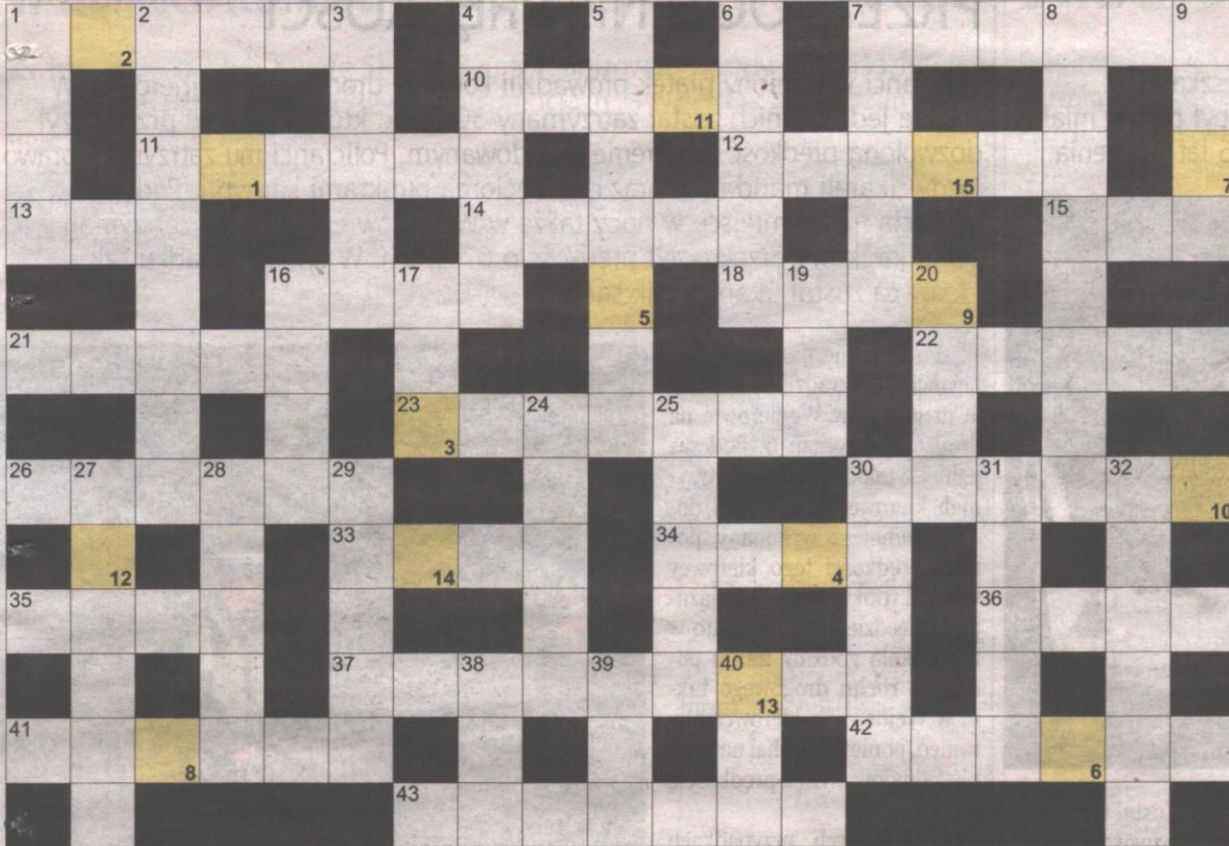
wyślij ogłoszenie za 11,07 złotych, a otrzymasz dwie emisje ogłoszenia w Dzienniku Pomorza

sms pod numer 79567 o treści owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pół ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POMORSKA
ROZRYWKA

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9.

	6	9	1	7				
			6			3		
5		8		2				7
			2				5	6
6		1				2	3	
	5			8				
	2	6	4		5	8	7	3
8	1	4	7		2		6	9
			8		9	1		

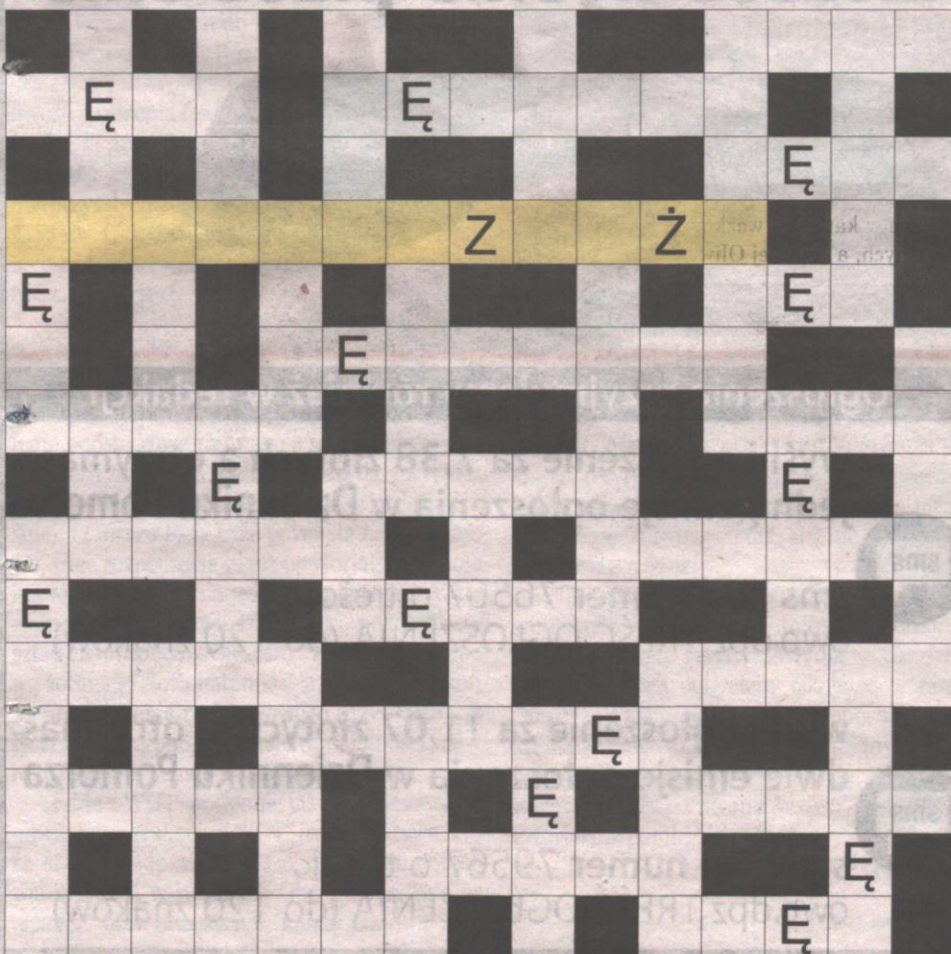
			7				9	
7	6	3	4					1
8	1	2	5			7	4	
1	2		9				7	4
4	9		3	2				5
5			7					2
9	1	3	4	2			6	5
			7					
	5	4		8				1

POZIOMO: 1) rzeka na granicy Syrii i Jordanii; 7) wstępna część powieści; 10) płaskie części stołów; 11) mierna ocena; 12) ilość wydrukowanych książek; 13) mała Aleksandra; 14) sklepowe lub dziecięce; 15) żona boga Saturna; 16) stolica Ghany; 18) napisał "Ferdynanda Wspaniałego"; 21) inaczej o mężczyźnie; 22) możliwość, wariant; 23) rodzinne miasto Mikołaja Reja; 26) wypadek w peletonie; 30) pomocnik proboszcza; 33) prąd, tendencja w sztuce; 34) stolica Górnej Austrii; 35) cywilny lub nieważkości; 36) tłuszcz na patelni; 37) dział gospodarki z hodowlami i uprawami; 41) utwory Andersena; 42) waluta Anglii; 43) naoczny przy wypadku. **PIONOWO:** 1) japońska sztuka walki; 2) biuro Nowin Jeleniogórskich; 3) łódka na sływ; 4) lęk; 5) gotowane w zupie; 6) remisowy w meczu; 7) hazardowa gra karciana; 8) palma seszelska inaczej; 9) bas lub sopran; 16) jeden z muszkieterów Dumasa; 17) paraboliczny i preparowany; 19) Hokkaido dawniej; 20) stół ma cztery; 24) pierwiastek Ru; 25) prasuje asfalt; 27) obrzęd, ceremonia; 28) wzorzec, reguła w sztuce; 29) Gide, pisarz francuski; 30) jeden ze zmysłów; 31) pewna suma pieniędzy; 32) inaczej przedmioty; 38) znak zodiaku; 39) Izabela dla przyjaciół; 40) ...-break, w siatkówce i tenisie.

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów kojarzących się z wojskiem. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: czołg, służba, karabin, sztab, rakietka, żołd, mina, wywiad, medal, lufa, atak, bateria, armata, oficer, pluton, patrol, dywizja, koszary, desant, pocisk.

BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literami "Z" oraz "Ż" utworzy rozwiązanie:

POMORSKA
ROZRYWKA

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie samogłoski "E" i dwie litery rozwiązania. Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól z oznaczonymi literami "Z" oraz "Ż".

śluzowa i bębnekowa; stolica Rosji; łodygi z liśćmi i kwiatami; zamykane na skoblach; łotewska marka słodczy; Indianin z Meksyku; drzewo iglaste potocznie; ... płowy, ptak padlinożerny; psi lub koński przy saniach; trzonowe lub mleczne; Esko, były premier Finlandii; spławikowa i teleskopowa; ślady po gałęziach na deskach; liściowy to ligula; o szpicrucie krócej; równy w marszu; kilogram wody; najwyższy wulkan Kostaryki; Groźny i Srogi, carowie; krążeł, wianek kielbasy; inaczej obawy; kolorowa na niebie; gromkie brawa; autobus z wycieczką; już nie panna; starożytna Nikomedia dzisiaj; po nich dożynki; rzeka w Cieszynie; "... Gynt", książka Henrika Ibsena; policyjna z numerem; towarzysz Gilgamesza; niejednen na polu naftowym; nabycie towaru, sprawunek; rzeka w Melbourne; omawiany na lekcji; kąpielowy do wytarcia; krótki przy koszulce; w godle Polski; prestiżowa nagroda filmowa; moment pędu; pierwsza kobieta w mitologii nordyckiej; kule bilardowe; żywotnik, roślinna iglasta; zamieszanie, chaos

H	O	F	I	C	E	R	Z	A	K
P	A	S	Z	T	A	B	R	Ż	E
S	T	O	P	E	R	M	P	Ó	Ł
A	Ł	P	O	S	A	P	Ł	Ł	Ó
G	A	O	R	T	K	Ż	U	W	Ż
A	S	C	A	A	I	U	T	Ł	E
N	A	I	W	N	E	A	O	P	K
D	E	S	A	N	T	W	N	A	Ł
B	D	K	Ż	A	A	Y	K	T	W
D	A	R	K	O	S	Z	A	R	Y
S	Y	T	Y	B	Ł	A	R	O	W
A	Ł	W	E	M	E	D	A	L	I
L	A	U	I	R	Ż	E	B	R	A
W	U	N	Ż	Z	I	B	I	G	D
Y	A	F	F	B	J	A	N	E	K
J	E	Ż	A	B	A	A	T	O	M

Pracowity październik dla mieszkańców kwidzyńskiego DPS

Startowali w biegu unijnym, przygotowywali wiązanki

Prawie sto grobów ma pod swoją opieką Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie. Pracownicy i mieszkańcy od lat troszczą się o miejsca pochówku mieszkańców, którzy odeszli. To groby byłych mieszkańców, którzy nie mieli bliskich i nie ma kto zadbać o ich miejsce pochówku.

- Jest to duże przedsięwzięcie, ponieważ mamy pod swoją opieką ok. 100 grobów. Co roku je sprzątamy i sami wykonujemy wiązanki, które tuż przed dniem Wszystkich Świętych zmarłych składamy na grobach. Wiązanki, które przygotowujemy, możemy wykonać z materiałów podarowanych nam przez darczyńców o wielkich sercach. To dzięki nim otrzymujemy igliwie, kwiaty i wstążki, z których powstają przepiękne kompozycje. To, co cieszy najbardziej, to fakt, że nasza akcja spotyka się z ciepłą reakcją wielu osób, w tym także młodych ludzi. Z inicjatywy pani Beaty Wyrzykowskiej, która pracuje w naszym domu, nawiązana została współpraca ze Szkołą Podstawową nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Władysława Gębika w Kwidzynie. Wolontariusze z ósmej klasy pomogli nam w sprzątnięciu grobów. Wykonali bardzo ciężką pracę, sprząając ponad połowę grobów, którymi się opiekujemy. Serdecznie im za to dziękujemy i mamy nadzieję, że nasza współpraca ze szkołą będzie kontynuowana także w innych inicjatywach - mówi Karolina Dunaj, terapeuta zajęciowy w Domu Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

Dodaje, że DPS współpracował z wychowankami Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kwidzynie im. Janusza Korczaka.

Wiazanki, które przygotowano, zostały wykonane z materiałów podarowanych nam przez darczyńców.

- Podopieczne ośrodka pomagały nam zarówno sprzątać groby, jak i robić wiązanki. Spotykaliśmy się w świetlicy naszego domu i wraz z mieszkańcami wykonywaliśmy piękne wiązanki. Przez ostatnie dwa lata, z powodu

zagrożenia koronawirusem, nasza współpraca musiała zostać zawieszona, ale mamy nadzieję, że zostanie wznowiona. Mieszkańców spotkała też miła niespodzianka. Otrzymali oni własnoręcznie robione kartki upominkowe oraz pyszne babeczki od wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej w Tychnowach. Ten piękny gest sprawił naszych mieszkańców w bardzo dobry nastrój i bardzo za niego dziękują

- podkreśla Karolina Dunaj.

Niepełnosprawni mieszkańcy domu wystartowali w Ogólnopolskim Unijnym Biegu Osób Niepełnosprawnych. Bieg odbył się po raz szesnasty w ramach XVIII Unijnego Ogólnopolskiego Biegu Unijnego. Organizatorem biegów jest Kwidzyński Klub Lekkoatletyczny „Rodło”. Małgorzata Janiszewska zajęła pierwsze miejsce w kategorii wózków elektrycznych, a Andrzej Oliwa

Małgorzata Janiszewska zajęła pierwsze miejsce w kategorii wózków elektrycznych podczas Ogólnopolskiego Unijnego Biegu Osób Niepełnosprawnych.

Andrzej Oliwa zajął trzecie miejsce w kategorii wózków ręcznych. Nagrodę wręczył Piotr Widz, wiceburmistrz Kwidzyna.

zajął trzecie miejsce w kategorii wózków ręcznych.

Mieszkańcy kwidzyńskiego DPS powoli przygotowują się do świąt. Wysłali już listy do Świętego Mikołaja, w ramach współpracy placówki z Fundacją Święty Mikołaj dla Seniora.

- W dniach od 9 do 15 października przypadła Tydzień Pisania Listów i to akurat w tych dniach wysłaliśmy do fundacji. Wiemy już, że wszyscy nasi mieszkańcy mają już swojego Święte-

go Mikołaja, co nas ogromnie cieszy. Powoli szykujemy się do Świąt Bożego Narodzenia. Grupa naszych mieszkańców uczestniczyła w październiku w warsztatach lepienia z gliny w Muzeum Zamkowym w Kwidzynie, podczas których powstały piękne elementy do świecznika adwentowego wykonane przez panią Marię. Pomysły na pozostałe dekoracje domu już są, więc zabieramy się do pracy - podsumowuje Karolina Dunaj (jk)

Grupa mieszkańców DPS uczestniczyła w warsztatach lepienia z gliny w Muzeum Zamkowym w Kwidzynie. Na zdjęciu: pani Maria, która wykonała elementy świecznika adwentowego.

Mieszkańcy otrzymali kartki upominkowe wykonane przez wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej w Tychnowach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie

Realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i ustawy o rehabilitacji społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
 Główne cele działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie, z zakresu pomocy społecznej to: - umieszczanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej, - podejmowanie działań zmierzających do wytypowania rodzin bądź osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, - udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dzieci - umieszczonych w rodzinach zastępczych, - integracja ze środowiskiem osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze i inne ośrodki, pomoc uchodźcom, - podejmowanie innych działań wynikających z rozróżnionych potrzeb.
 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje również zadania związane z rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych.

ul. Hallera 5

Telefon i faks: 55 279 99 15 i 55 646 18 00

e-mail: pccrkwidzyn@poczta.fmpccrkwidzyn@o2.pl**Dom Pomocy Społecznej w Ryjewie**

Dom Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze” w Ryjewie jest jednostką organizacyjną powiatu kwidzińskiego, przeznaczoną dla osób dorosłych przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Dom funkcjonuje od 1966 roku. Na terenie Domu Pomocy Społecznej w Ryjewie znajdują się 4 budynki mieszkalne, w których oferuje się pokoje 1,2,3- osobowe z umywalkami lub łazienkami, WC, pokoje dziennego pobytu, gabinety doraźnej pomocy medycznej, 4 pracownie terapeutyczne, gabinet rehabilitacji i fizjoterapii oraz salę gimnastyczną, Salę Doświadczenia Świata (obecnie pełniąc funkcje sali dziennego pobytu) kaplicę, pralnię podręczną, palarnię, kuchnię główną oraz kuchenki i jadalnie w każdym budynku. Rodziny mieszkańców mogą skorzystać z pokoju gościnnego z samodzielnym wejściem. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające zgodnie z obowiązującym standardem dla 180 mieszkańców. Opiekę zapewnia doświadczony zespół pracowników działu opiekuńczo-terapeutycznego: opiekunowie, pielęgniarki, pokojowe, fizjoterapeuci, pracownicy socjalni, instruktorzy terapii zajęciowej, psycholog, kapłan. Mieszkańcy są objęci stałą opieką lekarza rodzinnego i psychiatry. Dom Pomocy Społecznej w Ryjewie położony jest na wzgórzu, stąd nazwa „Słoneczne Wzgórze”. Dom jest otoczony lasem, na jego terenie jest park, który sprzyja odpoczynkowi i rekreacji. Na terenie Domu znajduje się boisko z bramkami i koszami do gry w koszykówkę, co zachęca do czynnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. Bliższych informacji udzielają pracownicy socjalni Domu Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze” w Ryjewie: Wioletta Kowalska, Sylwia Szefer, Krzysztof Wiottstock i Ewelina Dysko.

Dom Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze”

82-420 Ryjewo, ul. Słoneczna 14

tel./faks: (55) 277 42 36, 277 42 57

www.dpsryjewo.pl, e-mail: dom@dpsryjewo.pl

Tel. 55 277 42 36 wew. 211,

e-mail: dom@dpsryjewo.pl**Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie**

Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie jest jednostką organizacyjną powiatu kwidzińskiego. Funkcjonuje od 1972 r. Ponad 40-letnia tradycja i doświadczenie gwarantują fachową opiekę pielęgniarską, medyczną, rehabilitacyjną, socjalną i duszpasterską oraz szeroka ofertę kulturalno-oświatową. Dom przeznaczony jest dla 115 przewlekle somatycznie chorych kobiet i mężczyzn. Posiada w pełni wyposażone pokoje 1,2 i 3- osobowe ze swobodnym dostępem do łazienek i WC, pokoje dziennego pobytu, własną kuchnię i kuchenki oddziałowe, salę wielofunkcyjną z jadalnią, gabinet fryzjerski i krawiecki, kaplicę, sale rehabilitacji i terapii zajęciowej z punktem bibliotecznym oraz gabinet doraźnej pomocy medycznej. Bezpieczeństwo mieszkańcom zapewnia dodatkowo system przyzywowy i przeciwpożarowy oraz monitoring. Budynek domu przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych (winda, podjazdy, uchwyty, podnośnik, sprzęt ortopedyczny i pomocniczy). Odpoczynkowi i rekreacji sprzyjają skwery zielone z oczkiem wodnym oraz altany. Przyjazna atmosfera domu zapewnia mieszkańcom poczucie spokoju i bezpieczeństwa. Osoby zainteresowane mogą odwiedzić dom. Bliższych informacji udziela Anna Flader, pracownik socjalny.

Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie

82-500 Kwidzyn, ul. Malborska 18

tel. (55) 279 37 21; faks (55) 279 38 67

www.dpskwidzyn.pl, e-mail: dom@dpskwidzyn.pl

Tel. 55 279 37 21,

e-mail: dom@dpskwidzyn.pl**Stowarzyszenie Seniorzy 50+ w Kwidzynie**

Stowarzyszenie prowadzi różne formy działalności edukacyjnej, szkoleniowej, prozdrowotnej, kulturalnej, twórczej oraz turystyczno-krajoznawczej. Zajmuje się między innymi włączaniem osób starszych, zarówno aktywnych, jak i nieaktywnych zawodowo do systemu kształcenia ustawicznego. Organizacja promuje i organizuje wolontariat oraz działa na rzecz osób niepełnosprawnych. Angażuje też wszystkich chętnych do różnorodnych form aktywności fizycznej i intelektualnej adekwatnie do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań.

Stowarzyszenie Seniorzy 50+, plac Plebiscytowy 2 w Kwidzynie (pokój 46, drugie piętro)**Biuro czynne we wtorki i piątki, w godz. 10.00 - 12.00.**

Tel. 793 625 889 oraz 793 005 572.

E-mail: seniorzy.kwidzyn@gmail.com**Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kwidzynie**

Prowadzi między innymi porady dla dzieci niepełnosprawnych, grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych. Organizuje spotkania edukacyjno - informacyjno dla rad pedagogicznych, dotyczące metod nauczania dzieci niepełnosprawnych w szkole masowej. Poradnia zajmuje się między innymi profilaktyką uzależnień oraz i innymi problemami dzieci i młodzieży. Udziela pomocy rodzicom i nauczycielom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także pomocy psychologiczno - pedagogicznej, związanej z wychowaniem i kształceniem.

ul. Grudziądzka 8

Tel.: 55 279 21 19, faks: 55 261 22 89

e-mail: ppp@pppkwidzyn.pl

dyrektor@pppkwidzyn.pl

Filia w Prabutach

ul. Reymonta 1, tel. 55 278 21 16

Placówki wsparcia dziennego w Kwidzynie

Placówki wsparcia dziennego funkcjonują w ramach Stowarzyszenia Rodzin Katolickich. Zapewniają pomoc w nauce i odrabianiu prac domowych, organizują czas wolny, rozwijają zainteresowania, w tym taneczne, wokalne, teatralne i sportowe. Placówki wsparcia dziennego są także organizatorem wypoczynku, między innymi półzimowisk, półkolonii, wycieczek oraz rajdów. Odbywają się w nich również zajęcia socjoterapeutyczne. W placówkach zapewniane jest też wsparcie wychowawcze, oparte na stałej współpracy z rodziną oraz instytucjami działającymi na rzecz dobra dziecka. Placówki działają w trzech miejscach na terenie Kwidzyna.

ul. Hallera 5, od 12.00 do 17.00

ul. Miłosa 1, od 14.30 do 18.30

(dzieci dowożone są busem).

ul. Braterstwa Narodów 59, od 12.00 do 17.00

(wszystkie placówki funkcjonują od poniedziałku do piątku)

Stowarzyszenie Rodzin Katolickich

82-500 Kwidzyn

ul. Braterstwa-Narodów 59

tel. 55 279 70 13

e-mail: srk.swietlice@wp.pl**Ośrodki pomocy społecznej**

Świadczenia rodzinne, dodatki mieszkaniowe, zasiłki, wsparcie ubogich i bezdomnych, a także dożywianie dzieci z najuboższych rodzin to tylko niektóre z zadań realizowanych przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej w powiecie kwidzińskim.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach, ul. Łąkowa 24, tel. 55 278 02 20

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gardej, ul. Kwidzińska 36, tel. 55 275 14 21

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryjewie, ul. Lipowa 1, tel. 55 277 42 93

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach, ul. Kwidzińska 12, tel. 55 275 75 82

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, ul. Grudziądzka 6, tel. 55 646 16 26

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, ul. Grudziądzka 30, tel. 55 261 04 47

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Malbork, ul. Armii Krajowej 70

55 247 26 96 i 55 272 80 80

orzecznictwo1@poczta.onet.pl

Interesanci przyjmowani są od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 15.00.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kwidzynie**Dyżury (pierwszy kontakt) : poniedziałek - piątek, w godz. 8.00-15.00 oraz 17.00-19.00
sobota 10.00 - 15.00****Konsultacje specjalistów: (prawnik, psycholog, pedagog, psychoterapeuta) - poniedziałek i środa - dyżur w godz. 17.00 - 20.00****wtorek, czwartek, piątek - dyżur w godz. 17.00 - 19.00****(Po wcześniejszym umówieniu przez osobę pierwszego kontaktu)**

Ośrodek zapewnia profesjonalną pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych a także wszystkim doświadczającym trudności w pełnieniu swoich podstawowych funkcji, gdy dochodzi do zaburzenia ich równowagi i załamania jako konsekwencji doświadczanych sytuacji kryzysowych. Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest prowadzony (od 1 stycznia 2021 roku) na zlecenie powiatu kwidzińskiego przez Fundację „Życie zgodnie”.

ul. Braterstwa Narodów 59

82-500 Kwidzyn

tel. 730 884 539 (czynny w godzinach dyżuru OIK)

tel. 55 629 18 18 (czynny całodobowo)

e-mail: fundacja@zyc-zgodnie.plwww.zyc-zgodnie.pl**Zespół Pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie**

Organizuje spotkania dla rodzin zastępczych. Spotkania odbywają się regularnie, w ramach programu „Grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka”. Rodziny zastępcze, które chcą uczestniczyć w spotkaniach mogą zgłaszać się osobiście w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie oraz telefonicznie.

tel. 55 279 99 15 i 55 646 18 00

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Barcicach

W placówce funkcjonują: wczesne wspomaganie, Przedszkole, Oddział dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, Szkoła Podstawowa (uczniowie z lekkim upośledzeniem umysłowym oraz uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i sprzężonymi niepełnosprawnościami w tym też z autyzmem), Gimnazjum (uczniowie z lekkim upośledzeniem umysłowym, uczniowie z umiarkowanym i znacznym upośledzeniem umysłowym i sprzężonymi niepełnosprawnościami) oraz grupy wychowawcze (internat dla 48 wychowanków).

Telefon i faks: 55 277 16 95
e-mail: sosw.barcice@powiatkwidzynski.pl
www.sosw.barcice.ckj.edu.pl

Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Kwidzynie

Szkoła zajmuje się kształceniem, wychowaniem oraz rewalidacją dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym, głębokim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi i autyzmem. Praca z dzieckiem odbywa się w oparciu o indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, opracowane dla każdego ucznia na podstawie diagnozy i zaleceń zawartych w orzeczeniu wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Kadre pedagogiczną szkoły tworzy 30 nauczycieli w tym pedagog, psycholog, logopeda i rehabilitant oraz 9 pracowników administracji i obsługi. Cała kadra pedagogiczna szkoły posiada pełne kwalifikacje zawodowe oraz przygotowanie specjalistyczne do pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. Oferta edukacyjna Szkoły Specjalnej Przystosowującej do Pracy w roku szkolnym 2020/2021 dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz niepełnosprawnością sprzężoną do 24 roku życia obejmuje kierunki kształcenia z zajęciami praktycznymi u lokalnych przedsiębiorców: pomocnik ogrodnika i sadownika, pomocnik kucharza, pomocnik pracownika gospodarczego, pracownia życia codziennego oraz Zespoły rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim do 25 roku życia.

ul. Ogrodowa 6
Telefon: 55 262 40 21, faks: 55 279 38 99
www.soswkwidzyn.edupage.org
e-mail: sekretariat@spdpkwidzyn.pl

Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniają dziecku całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe oraz inne. Celem nadrzędnym, związanym z umieszczaniem dzieci w tego typu placówkach, jest jak najszybsze przywrócenie dziecka rodzinie naturalnej.

Domy dla Dzieci:

Dom dla dzieci przy ul. Staszica 27a w Kwidzynie
Dom dla dzieci przy ul. Donimirskich 8 w Ryjewie
Dom dla dzieci przy ul. Malborskiej 18b w Kwidzynie
Biuro Domów dla Dzieci, ul. Grudziądzka 8 w Kwidzynie
tel. 55 279 33 65 (sekretariat), 55 275 04 01 (dyrekcja)
i 55 279 33 47 (pokój pracowników socjalnych).

Przychodnia Leczenia Uzależnień w Kwidzynie

Przychodnia udziela pomocy psychologicznej, terapeutycznej, dla osób z problemem własnym lub występującym w rodzinie, związanych z uzależnieniem, w tym problemy dotyczące spożywania alkoholu. Przyjmuje także pary w kryzysie oraz osoby doświadczające przemocy. Wspiera osoby z problemem alkoholowym, ich partnerki i partnerów, dorosłe dzieci alkoholików (DDA) i dzieci dysfunkcyjnych domów (DDD). W przychodni udzielana jest pomoc psychologiczna dzieciom i nastolatkom, których jedno lub dwoje rodziców zmaga się z problemem alkoholowym. Placówka realizuje pełny program terapii zarówno podstawowej, jak i pogłębionej. Program terapeutyczny realizowany jest podczas sesji grupowych, indywidualnych oraz w czasie maratonów terapeutycznych.

ul. Warszawska 18a
tel. 55 646 44 04

Samodzielny Publiczny Ośrodek Terapii i Rehabilitacji dla Dzieci w Kwidzynie

Zapewnia specjalistyczną opiekę i pomocy dzieciom niepełnosprawnym fizycznie i intelektualnie, w tym także dzieciom z ciężkimi zaburzeniami zdolności komunikowania się z otoczeniem. Świadczy wielodyscyplinarną pomoc terapeutyczną, rehabilitacyjną, diagnostyczną i konsultacyjną na rzecz dzieci niepełnosprawnych fizycznie i intelektualnie. Ośrodek realizuje porozumienie z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju rehabilitacja lecznicza w zakresie rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku dziennym. Zapewnia między innymi rehabilitację ruchową, zabiegi z zakresu fizykoterapii, terapię psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną, stymulację widzenia, zajęcia grupowe stymulujące rozwój małego dziecka oraz konsultacje medyczne.

ul. Kollątaja 4 w Kwidzynie
tel./faks 55 279 30 22
e-mail: otir@post.pl
www.aac.pl

Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania

Zapewnia zajęcia grupowe dla dzieci, wypożyczalnie specjalistycznych peryferii komputerowych i urządzeń wspomagających porozumiewanie się (AAC), konsultacje diagnostyczne dla dzieci z ciężkimi zaburzeniami porozumiewania się, szkolenia dla terapeutów i rodziców, sprzedaż urządzeń i pomocy dla porozumiewania się. Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania w Kwidzynie jest wydawcą wielu podręczników oraz innych publikacji, z których korzystają nauczyciele oraz rodzice.

ul. Kollątaja 4 w Kwidzynie
tel./faks 55 261 80 30
e-mail: aac@aac.pl
www.aac.netidea.pl

Hospicjum Kwidzyńskie św. Wojciecha

Hospicjum Kwidzyńskie św. Wojciecha udziela pomocy chorym na chorobę nowotworową. Aby skorzystać z opieki, należy posiadać wszystkie badania oraz skierowanie od lekarza rodzinnego. Pacjenci nie ponoszą żadnych kosztów. Hospicjum ma podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Pacjentami opiekuje się zespół pielęgniarek i lekarzy. Placówka opiekuje się również pacjentami w domach. Prowadzeniem placówki zajmuje Towarzystwo Przyjaciół Chorych w Kwidzynie.

ul. Malborska 18
tel. 55 613 19 13 (czynny całą dobę)

Stacja socjalna Johannitów w Kwidzynie

Obłożnie chorzy, osoby niepełnosprawne oraz mieszkańcy, których nie stać na zakup leków mogą liczyć na pomoc kwidzyńskiej stacji socjalnej Fundacji Johannitów. Pomoc udzielana jest nieodpłatnie. Stacja prowadzi wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego oraz aptekę, w której wszystkie leki wydawane są na receptę. Opiekuje się osobami obłożnie chorymi w ich domach. Pomaga także osobom niepełnosprawnym, którym trudno jest samodzielnie funkcjonować.

Apteka stacji socjalnej czynna jest w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od 13.00 do 14.00. Lekarstwa wydawane są tylko osobom, które znajdują się w bardzo trudnej sytuacji finansowej.

ul. Grudziądzka 6
tel. 55 646 16 26

Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem „SNOA”

To organizacja pożytku publicznego, działająca na rzecz osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi oraz ich rodzin i wychowawców. Stowarzyszenie prowadzi działania obejmujące bezpośrednią pomoc terapeutyczną, udziela wsparcia, jak również organizuje szkolenia i konsultacje dla rodziców, wychowawców i innych osób mających styczność z osobami z autyzmem.

e-mail: iwetka1974@wp.pl, tel. 603 969 555
ul. Warszawska 18, 82-500 Kwidzyn
www.snoa.pl
www.facebook.com/snoa.autyzm.kwidzyn
stowarzyszeniesnoa@gmail.com

Dzienny Dom Pobytu „Senior +”

82-500 Kwidzyn, ul. Warszawska 18
 Informacja i rekrutacja uczestników w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kwidzynie przy ul. Grudziądzkiej 6. Tel. 55 646 16 26

Warsztaty terapii zajęciowej

Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze”
Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Słoneczna 18,
82-420 Ryjewo
tel. 55 277 42 14, fax 55 277 42 57
www.sps.ryjewo.fm.interia.pl

Fundacja „Misericordia”
Warsztat Terapii Zajęciowej, Górki 4, 82-500 Kwidzyn
tel./fax: 55 279 3564
www.fundacjamisericordia.pl

Stowarzyszenie Klub Abstynenta

Stowarzyszenie Klub Abstynenta, to promowanie abstynencji w życiu codziennym, spędzanie wolnego czasu, odpoczynek i zabawa bez alkoholu. To także edukacja oraz informacja z zakresu uzależnień od alkoholu, współpraca z wszelkimi środowiskami i organizacjami, instytucjami, w zakresie profilaktyki alkoholowej.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta
82-500 Kwidzyn, ul. Odrowskiego 10
tel. 55 261-08-46, w godz. 16.00 - 20.00 (oprócz sobót, niedziel i świąt)

Punkt Konsultacyjny od Uzależnień

Punkt prowadzony jest przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta. Telefon informacyjny **55 261 08 46** czynny w godz. 16.00-20.00, w czasie otwarcia Klubu Abstynenta i Punktu Konsultacyjnego od Uzależnień (oprócz sobót, niedziel i świąt).

Ośrodki adopcyjne

Ośrodek Adopcyjny w Gdańsku
ul. Hallera 14,
tel. (58) 326 84 30 do 36
Ośrodek Adopcyjny Fundacji „Dla Rodziny” w Gdańsku
ul. Myśliwskie Wzgórze 18a/2,
tel. 58 511 03 75

Opieka wytchnieniowa i asystent dla osoby niepełnosprawnej

Złożono wnioski o dofinansowanie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w imieniu samorządu powiatu, złożyło wnioski o dofinansowanie działań wspierających osoby niepełnosprawne w ramach programów „Opieka wytchnieniowa” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. To kolejne edycje programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, które mają być realizowane w 2022 roku.

Głównym celem programu „Opieka wytchnieniowa” jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

- W imieniu powiatu kwi-

dzyńskiego złożono wniosek na 2022 rok o wsparcie finansowe w zakresie świadczenia usług opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu dziennego, czyli w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej - informuje Lidia Wiśniewska z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie.

Wsparciem planuje się objąć 10 osób.

Złożono też wniosek w sprawie przyznania środków na realizację w 2022 roku programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Obecnie kilkanaście osób korzysta z pomocy asysten-

ta osobistego w ramach programu realizowanego przez PCPR. Zakładano, iż ze wsparcia w 2021 roku skorzysta dziesięć osób, ale z uwagi na oszczędności

powstałe w związku z realizacją programu wsparciem objęto 12 osób niepełnosprawnych. Asystenci pomagają między innymi przy wykonywaniu codziennych

czynności, w tym wyjściu z domu, w zakupach, dojazdach na rehabilitację, a także w załatwieniu różnych urzędowych formalności. Wsparcie udzielane jest

przez cały tydzień. Usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej świadczy Firma Usługowo-Opiekunicza „Pomocna Dłoń”.

(jk)

Wsparcie na sport, kulturę i rekreację

Tylko do końca listopada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie będzie przyjmowało wnioski na dofinansowanie zadań dotyczących sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie dotyczy zadań, które będą mogły być realizowane w przyszłym roku. Środki na ich realizację pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie do 30 listopada bieżącego roku będzie przyjmowało wnioski na dofinansowanie zadań dotyczących sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne, które nie posiadają osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych

do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Wnioski dostępne są na stronie internetowej PCPR lub w siedzibie Centrum przy ul. Hallera 5 w Kwidzynie (pokój nr 1).

(op)

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W KWIDZYNIE NIE SIEDŹ W DOMU, PRZYJDŹ DO NAS

Jeśli ukończyłeś 18 lat, jesteś osobą posiadającą orzeczoną znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i beczynnie siedzisz w domu przyjdź do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kwidzynie, z siedzibą w Górkach. Warsztat prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową dla niepełnosprawnych mieszkańców powiatu kwidzyńskiego. Zajęcia prowadzone w warsztacie pozwolą Ci w przyszłości stać się osobą samodzielną lub ułatwią znalezienie zatrudnienia. Warsztat Terapii Zajęciowej funkcjonuje od poniedziałku do piątku, w godz. 7.00-15.00.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kwidzynie
Fundacja „Misericordia”
Górki 4, 82-500 Kwidzyn
tel./faks 55 279 35 64
e-mail: wtzkwidzyn@wp.pl
www.fundacjamisericordia.pl

Aby zostać uczestnikiem warsztatu musisz uzyskać, w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wydanym przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, zapis we wskazaniach: uczestnictwo w terapii zajęciowej. Jeżeli nie posiadasz takiego zapisu, to i tak odwiedź nasz warsztat, aby zapoznać się z ofertą, którą mamy dla Ciebie.

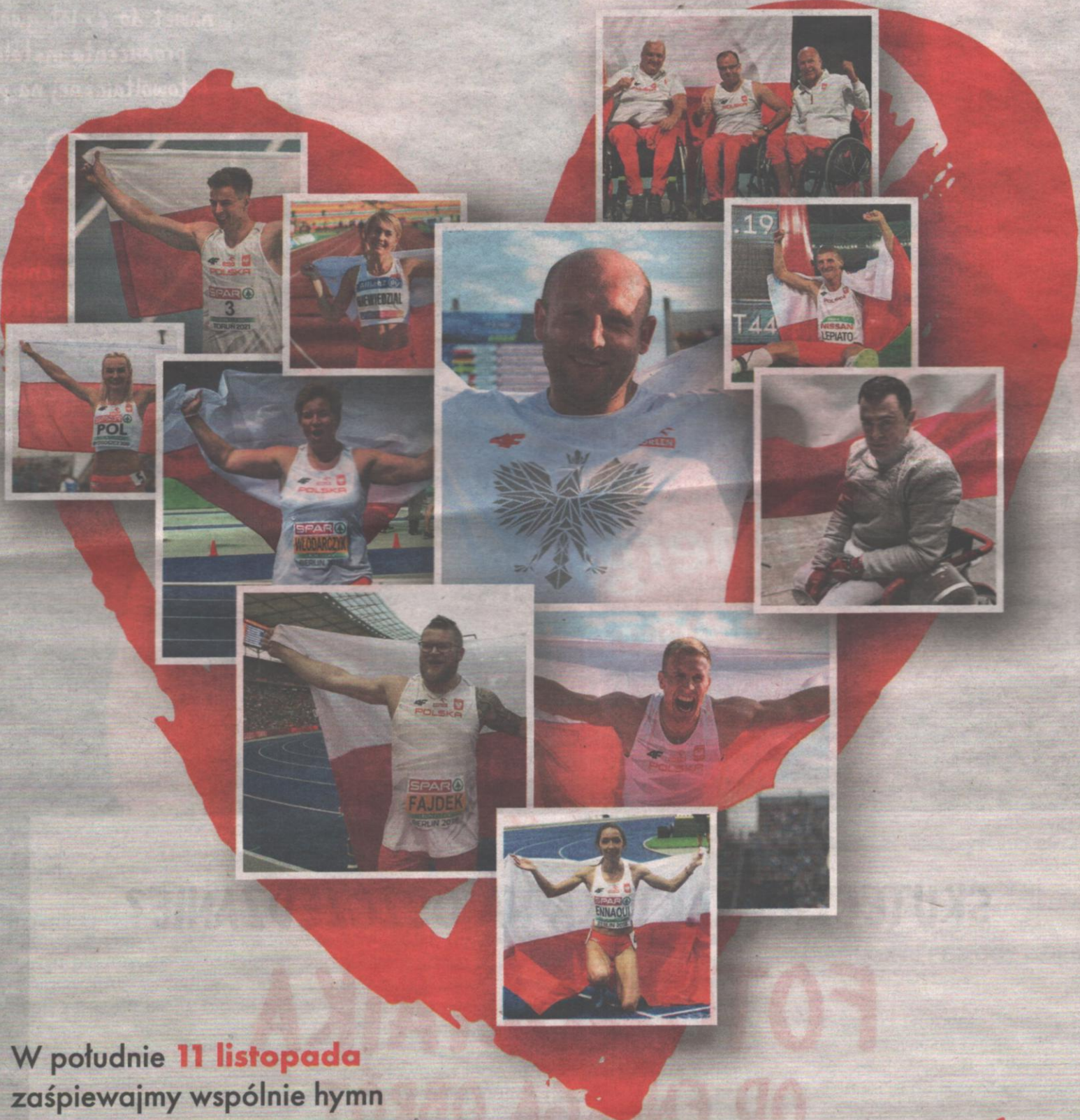

Wobec wszystkich uczestników zajęć terapeutycznych stosujemy dwie formy rehabilitacji medycznej: kinezyterapia (obejmuje między innymi ćwiczenia gimnastyczne i różne formy czynnego wypoczynku i relaksu) i fizyko-terapia (elektroterapia, termoterapia, światłolecznictwo i ultradźwięki, magnetoterapia, laseroterapia).

Dajemy Ci niepowtarzalną szansę zdobycia wiedzy i umiejętności zawodowych, które pozwolą na znalezienie pracy. Nauczymy jak samodzielnie radzić sobie z otaczającym światem. Proponujemy udział w różnych, atrakcyjnych zajęciach kulturalnych, rekreacyjno-sportowych oraz turystycznych.

Całym *sercem* zaśpiewajmy

W południe **11 listopada**
zaśpiewajmy wspólnie hymn
– w ramach akcji

„Niepodległa do hymnu!”

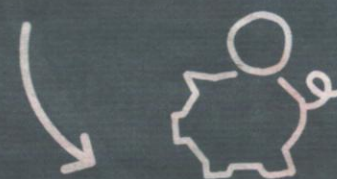
niepodległa

bezpłatna wycena

nawet do 25 lat gwarancji
producenta instalacji
fotowoltaicznej na panele

obniżenie rachunków
za energię elektryczną

SKUTECZNA TAKTYKA NA OSZCZĘDZANIE?

FOTOWOLTAIKA OD ENERGA OBRÓT

➤ Zadzwoń na 555 555 505
lub wejdź na energa.pl

 Energa | GRUPA ORLEN
Obrót

KAMPANIA STOP FAS/FASD w KWIDZYNIE 2021

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kwidzynie od 4 lat prowadzi Kampanię „STOP FAS/FASD w Kwidzynie”, która organizowana jest przy wsparciu FUNDACJI „TRZEŻWOŚĆ” z Gdyni oraz FUNDACJI DLA DZIECI I RODZIN „WSCHODZĄCE SŁOŃCE” z Gdańska. Celem Kampanii jest zwiększenie świadomości społecznej w zakresie wpływu alkoholu spożywanego przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka.

W ramach „Kampanii STOP FAS/FASD w Kwidzynie 2021” na telebimie Kwidzyńskiego Centrum Kultury był emitowany spot pt.: „Dlaczego ona nie pije”. Ponadto w ramach Kampanii w klasach ósmych szkół podstawowych oraz klasach pierwszych szkół ponadpodstawowych są prowadzone zajęcia edukacyjne, na temat wpływu alkoholu na rozwój dziecka w okresie prenatalnym.

W ramach VIII Pomorskich Obchodów Światowego Dnia FAS/FASD odbyły się: Konferencja on-line pt. „Pomoc dziecku i nastolatki z FAS/FASD oraz ich rodzicom/opiekunom” oraz webinaria: „Opieka i wychowanie dziecka z FASD w praktyce - praca nad postawą rodzicielską i podejściem do dziecka, rozpoznawanie i zaspakajanie potrzeb dziecka” oraz „Analiza zachowania dzieci i młodzieży z FASD oraz strategii postępowania” (w oparciu o kanadyjskie doświadczenia). Tematyka obu wydarzeń dotyczy pomocy rodzinom wychowującym dziecko z FASD. Materiały pokonferencyjne są dostępne w pod linkiem <http://www.stop-fas.pl/>. Zachęcamy do zapoznania się z tymi artykułami.

W związku z trwającą Kampanią przedstawiamy informacje dotyczące problemu FASD.

CZYM JEST SPEKTRUM POALKOHOLOWYCH USZKODZEŃ PŁODU (FASD)?

Spożywanie alkoholu w ciąży wiąże się z ryzykiem wystąpienia u dziecka zaburzeń z tzw. **spektrum FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder)**. W skład spektrum mogą wchodzić różne zaburzenia: alkoholowy zespół płodowy **FAS**, częściowy alkoholowy zespół płodowy **FAS** lub neurorozwojowe zaburzenia zależne od alkoholu **ARND**.

FASD jest to szeroka kategoria diagnostycznych zaburzeń, które występują u osób narażonych w okresie rozwoju płodowego na działanie alkoholu. Pełnoobjawowy **FAS** to jedna z podkategorii **FASD**. Jeżeli zdarzało się kobiecie pić alkohol podczas ciąży, warto by przyjrzała się dziecku, czy nie występują u niego objawy, takie jak: pełnoobjawowy **FAS**, obniżona koordynacja ruchów, padaczka, obniżona ciekawość dziecka i brak wyobraźni, trudności w uczeniu się, problemy z pamięcią, słabo rozwinięta mowa, trudności w rozwiązywaniu nieskomplikowanych problemów, zaburzenia zachowania objawiające się nadmierną ruchliwością, problemami w kontaktach społecznych, obniżoną koncentracją uwagi, nadmierną, nieadekwatną do sytuacji lub agresją.

Pewnie częściej spotkali się Państwo ze skrótem **FAS (Fetal Alcohol Syndrome)**. To jedna z podkategorii **FASD**.

CZYM JEST PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY (FAS)?

Jest to zespół zaburzeń występujących u dzieci matek, które, będąc w ciąży, piły alkohol. Do objawów **FAS** zalicza się: opóźniony wzrost dziecka, trwałe i nieodwracalne uszkodzenia mózgu, zmniejszony obwód głowy, charakterystyczne wady w budowie twarzy (szeroko rozstawione oczy, spłycona rynienka podnosowa oraz cienka górna warga), możliwe wady serca, nerek oraz wady innych narządów wewnętrznych.

JAKI JEST WPŁYWA ALKOHOLU NA DZIECKO W ŁONIE MATKI?

Obrazowo można powiedzieć, że gdy ciężarna kobieta pije alkohol, razem z nią pije jej dziecko. Badaczom znany jest fakt, że łożysko nie chroni dziecka przed alkoholem. Kilka do kilkunastu minut od spożycia alkoholu przez kobietę w ciąży jest on już we krwi – jej i dziecka. Alkohol jest dla człowieka związkiem bardzo toksycznym. Organizm pozbywa się go głównie na drodze utleniania, w wyniku którego powstaje dwutlenek węgla i woda. W procesie tym bardzo ważną rolę spełnia dehydrogenaza alkoholowa - enzym, który znajduje się głównie w wątrobie. W jego obecności odbywa się pierwszy etap utleniania - alkohol przekształca się do aldehydu octowego. U płodu enzym ten pojawia się dopiero w drugim miesiącu życia i stanowi zaledwie 3-4 % aktywności przejawianej u osób dorosłych. W połowie ciąży aktywność tego enzymu wynosi 50% aktywności stwierdzanej u osoby dorosłej. To sprawia, że alkohol jest znacznie wolniej eliminowany z organizmu płodu niż matki. We krwi płodu utrzymuje się dwa razy dłużej niż we krwi matki. Matka może już więc być trzeźwa, a dziecko jeszcze pijane. Alkohol i aldehyd octowy to takie związki chemiczne, które mogą wywoływać wady u płodu. Dziecko w łonie matki jest najbardziej wrażliwe na działanie czynnika szkodliwego w okresie pierwszych 8 tygodni ciąży, kiedy to tworzą się podstawowe jego struktury. Alkohol i aldehyd octowy wywierają jednak negatywny wpływ przez cały okres ciąży, nie tylko na jej początku. Najbardziej narażony na toksyczne działanie alkoholu jest mózg. Rozwija się on jako jeden z pierwszych narządów, a dojrzewa jako jeden z ostatnich. Alkohol i aldehyd octowy mogą więc go uszkadzać przez całą ciążę. To sprawia, że nawet epizodyczne wypijanie dużych ilości alkoholu przez kobietę

w ciąży stanowi poważne zagrożenie dla życia i zdrowia jej dziecka. Nie oznacza to, że niewielkie ilości alkoholu nie mogą działać toksycznie. Małe jego dawki mogą powodować liczne, choć mniej widoczne i rzadziej rozpoznawane szkody, m. in. różnego rodzaju zaburzenia sfery intelektualnej (trudności w zapamiętywaniu, planowaniu, przewidywaniu, skupianiu uwagi) oraz zaburzenia zachowania spowodowane rozsianymi mikrouszkodzeniami mózgu. Jak alkohol działa na mózg płodu? Powoduje śmierć komórek nerwowych. Zaburza ich wędrówkę do miejsc przeznaczenia. Komórki, które nie są na właściwym miejscu, nie mogą prawidłowo pełnić swojej funkcji. Nie da się też przewidzieć, u którego dziecka alkohol spowoduje szkody, a u którego – nie. Dlatego kobiety w ciąży nie powinny ryzykować spożywając alkohol. Nawet niewielka dawka alkoholu może uszkodzić płód. Dotychczas nie ustalono bezpiecznej dla płodu dawki alkoholu.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY....

Wczesna diagnoza, wielospecjalistyczna i opisowa przeprowadzona przez lekarza i psychologa jest szansą dla dziecka. U dzieci, które są zdiagnozowane na wczesnym etapie swego życia (poniżej 6 roku życia) i rozpoczynają terapię oraz stymulację rozwoju uszkodzonych obszarów, nie rozwiną się zaburzenia wtórne. Występują one u tych dzieci, wobec których nie zastosuje się odpowiedniej terapii i nie zaproponuje alternatywnych rozwiązań, zwłaszcza w kwestii edukacji. Mogą to być m. in. wybuchy złości i zachowania agresywne, problemy szkolne, wagary, problemy socjalizacyjne, zachowania ryzykowne i konflikty z prawem, nadużywanie alkoholu i substancji psychoaktywnych, nieprawidłowy rozwój osobowości czy izolacja społeczna.

PRZYKŁADOWE MIEJSCA DIAGNOZY I POMOCY DZIECIOM Z FAS/FASD:

- Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej, ul. Raclawicka 17, 80-406 Gdańsk, tel. 58 347 89 30, www.raclawicka.gda.pl,
- Fundacja na Rzecz Dziecka i Rodziny FASCYNACJE, ul. Ks. L. Miszewskiego 17, 80-239 Gdańsk, tel. 733 088 825, www.fundacjafascynacje.pl,
- Centrum Diagnozy i Terapii FASD-Fundacja „Daj szansę”, ul. Piskorskiej 11, 87-100 Toruń, tel. 56 64823 53, fundacja@fundacja-dajszanse.pl.

PONAD 23 MILIARDY ZŁOTYCH NA INWESTYCJE

**POLSKI
ŁĄD**

RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁĄD
PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Ponad 23 miliardy z rządowego funduszu
– może z nich skorzystać każda gmina w Polsce.

To pieniądze przeznaczone przez rząd na: drogi, wodociągi,
ekologię, edukację dzieci i obiekty sportowe.

Bo Twoja okolica zasługuje na wielkie inwestycje.

Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.
Po prostu inwestujemy w Polskę.

Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne
Banku Gospodarstwa Krajowego.

www.bgk.pl

BGK
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO